

Puoluekoneen vastaukset

Yle on julkaissut vuoden 2023 eduskuntavaalien alla uudistetun vaalikoneen, jossa tällä kertaa on mukana myös puoluekone. Puolueita pyydettiin vastaamaan niitä varten tehtyihin kysymyksiin. Niistä puoluekoneeseen päätyvät väitteet valittiin aihealueittain erottelevuuden ja journalistisen harkinnan perusteella.

Tässä dokumentissa esitellään kaikki puolueille lähteneet kysymykset ja niihin saadut vastaukset.

Vaalikoneen ja Ylen vaaliuutiset löydät kootusti yhdestä osoitteesta: <https://yle.fi/vaalit>

1. Kun valtion menoja ja tuloja tasapainotetaan, se on tehtävä mieluummin veroja korottamalla kuin menoja vähentämällä.

Avoin Puolue

Ei

Avoin puolue kannattaa taloutemme korjaamista kallioperämme uraanilla. Voimme pienydinvoimalla korvata Saksan hiilivoimalat ja tienata 1000 miljardia valtiolle.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Leikkaukset tarkoittavat hyvinvointiyhteiskunnan purkamista ja verokorotukset taas sen vahvistamista. Haluamme vahvistaa hyvinvointiyhteiskuntaa.

Feministinen Puolue

Kyllä

Hyvinvointiyhteiskunta perustuu laadukkaisiin ja saavutettaviin julkisiin palveluihin. Niiden turvaamiseksi on kiristettävä etenkin pääomatulojen verotusta.

KD

Ei

Hyvinvointi lähtee yritteliäisyydestä eikä taloudellista toimeliaisuutta saa tappa liian korkealla verotuksella.

Kansalaisliitto

Ei

Byrokratia on paisunut kaikissa instansseissa. Jos kaikki asiat hoidetaan vain veroja korottamalla, niin hallinnon paisuttamisella ei ole mitään rajaa.

Keskusta

Ei

Talouden sopeuttamisessa tarvitaan sekä menojen vähentämistä että maltillista verojen korotusta. Veronkorotuksia ei tule kohdistaa työntekoon ja yrittämiseen.

Kokoomus

Ei

Mikäli veroja korotetaan merkittävästi, heikentyvät yrittämisen edellytykset ja investointihalukkuus, mikä taas johtaa talouden näivettymiseen.

Korjausliike

Ei

Valtion verot ja menot ovat liialliset. Molempia on alennettava. Missään tapauksessa veroja ei voi korottaa.

Kristallipuolue

Ei

Verotuloja lisätään kieltämällä veroparatiisien käyttö. Myös sotien ja koronahömpötysten tukeminen on lopetettava, joka säästää miljardeja verovaroja.

Liberaalipuolue

Ei

Leikattavaa löytyy toissijaisista rönseyistä -9,1 mrd ? kuten vaihtoehtobudjettimme osoittaa. Kokonaisveroastetta tulee laskea.

Liike Nyt

Ei

Verojen korotukset vaarantavat talouskasvun, jota tarvitaan velkaantumisen vähentämiseksi. Tarvitaan leikkauksia ja joustavammat työmarkkinat.

Perussuomalaiset

Ei

Suomessa on jo maailman yksi korkeimmista veroasteista ja verotuksen lisäkirstäminen vain veisi kaikki eväät tulevaisuuden talouskasvulta.

RKP

Ei

Suomen kokonaisveroaste on jo korkea. Nyt tarvitaan kasvua ja työllisyysasteen nostamista 80 prosenttiin. Kasvu ja työllisyys eivät synny verottamalla.

SDP

Kyllä

Julkisen talous turvataan parhaiten luomalla työpaikkoja. Se edellyttää investointeja mm. koulutukseen. Näistä leikkaaminen lisää eriarvoisuutta ja työttömyyttä

SKP

Kyllä

Julkisten palveluiden rahoitus on kriisiytynyt rikkaita suosivan veropolitiikan vuoksi. Nyt on aika kiristää pääoman ja omaisuuden verotusta.

Sinimusta Liike

Ei

Yhteiskunnan toimivuuden kannalta oleellisista palveluista ei tule leikata, mutta ne tulee rajata ainoastaan etnisille suomalaisille.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Leikataan ulkomaille ja ulkomaalaisiin kohdistuvat verorahojen siirrot minimiin. Irrottaudutaan kaikista Suomea rasittavista kansainvälisistä sopimuksista.

Vapauden Liitto

Ei

Verotus on jo nyt liian korkealla tasolla.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Oikeudenmukainen talouspolitiikka ei leikkaa hyvinvoinnista. Verotuksen on turvattava palvelujen rahoitus ja tasattava varallisuuseroja.

Vihreat

Kyllä

Veronkorotukset ovat välttämättömiä jo siksi, että muuten verotulot vähenevät tulevaisuudessa samalla, kun esimerkiksi hoivamenot paisuvat.

2. Valtion on mieluummin otettava lisää velkaa kuin vähennettävä palveluita.

Avoin Puolue

Ei

Valtionvelka voidaan maksaa pois samalla kun palveluita parannetaan puhtaan ydinsähkön vientituloilla. Perustulo tuo myös byrokratiasäästöjä.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Palveluita on jo leikattu liikaa, mikä näkyy kasvavana eriarvoisuutena. Velka ei ole paha asia, se on investointi parempaan tulevaisuuteen.

Feministinen Puolue

Kyllä

Palvelut vähentävät ja ennaltaehkäisevät eriarvoisuutta. Niistä leikkaamalla yhä useampi joutuu syrjäytetyksi yhteiskunnasta.

KD

Ei

KD on sitoutunut julkisen talouden kuntoon laittamiseen. Vakaa ja kestävä julkinen talous on kansalaisten etu ja hyvinvointipalveluiden mahdollistaja.

Kansalaisliitto

Ei

Velkaa on nykyin jo liikaa.

Keskusta

Ei

Hyvinvointiyhteiskuntaa ei voi rakentaa jatkuvan velkaantumisen varaan. Velkaantuminen on kyettävä katkaisemaan heti, kun ajat palaavat kohti normaalia.

Kokoomus

Ei

Velkaantuminen on saatava kuriin, jotta voimme pelastaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tärkeät palvelut kuten vanhustenhoidon ja koulutuksen.

Korjausliike

Ei

Valtion on järjestettävä ja priorisoitava toimintansa paremmin. Ei uutta velkaa.

Kristallipuolue

Kyllä

Talous- ja rahajärjestelmämme on pyramidihuijaus joka on kriisissä. Suomen valtion velkoja on mahdotonta maksaa, joten on hölmöyttä tuhota julkinen sektorimme.

Liberaalipuolue

Ei

Leikattavaa löytyy toissijaisista rönsyistä -9,1 mrd ? kuten vaihtoehtobudjettimme osoittaa. Jatkuva velanotto ei ole kestävää talouspolitiikkaa.

Liike Nyt

Ei

Valtion menoja on pystyttävä priorisoimaan.

Perussuomalaiset

Ei

Julkisen sektorin tehtävät pitää rajata sellaisiin, jotka aidosti edistävät suomalaisten työllisyyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.

RKP

Ei

Velkaantumiskierre on taitettava. Keskeisintä on nyt saada aikaan kasvua ja nostaa työllisyysaste 80 prosenttiin.

SDP

Kyllä

Velkaa on vähennettävä, mutta se tapahtuu parhaiten kasvua ja työtä lisäämällä. Palvelujen leikkaukset johtavat päinvastaiseen lopputulokseen.

SKP

Kyllä

Rauhan ja puhtaan ympäristön ohella tärkein hyvinvointia lisäävä asia ovat julkiset palvelut. Ase- ja varustelumäärärahoista voitaisiin leikata.

Sinimusta Liike

Ei

Velaksi eläminen ulkoistaa taloudellisen päätäntävällän Suomen ulkopuolelle ja heikentää tulevien sukupolvien hyvinvointia.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Suomen velkaantuminen on pysäytettävä. Ulkomaille rahan lappaminen on lopetettava.

Vapauden Liitto

Ei

Suomalaisten rahoja haaskataan jo nyt aivan käsittämättömiin kohteisiin.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Valtion velkaa ei voida kasvattaa rajattomasti, mutta leikkaukset palveluista eivät vähennä valtion velkaantumista vaan heikentävä hyvinvoinnin edellytyksiä.

Vihreat

Kyllä

Velkaantuminen vaarantaa hyvinvointivaltion rahoituksen, mutta liian rajuilla leikkauksilla romutettaisiin hyvinvointivaltio ja ihmisten hyvinvointi.

3. Suomessa on liian helppo elää yhteiskunnan tukien varassa.

Avoin Puolue

Ei

Tukiloukut, hakemusbyrokratia ja viranomaisten valvonta vievät valtavasti resursseja ja passivoivat tukia saavia. Automaattinen perustulo poistaa ongelmat.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Tuilla eläminen tarkoittaa köyhyyttä ja elämä köyhyydessä ei ole helppoa. Tukia tulisi korottaa ja siirtyä kohti vastikkeetonta perustuloa.

Feministinen Puolue

Ei

Pienempien tukien, kuten opintorahan ja takuueläkkeen varassa elävät eivät nykytilassa saa katettua edes perustarpeitaan. Feministinen puolue ajaa perustuloa.

KD

Kyllä

Sosiaaliturvajärjestelmässä on yhä liikaa kannustinloukkuja. Työn vastaanottamisen pitää olla aina kannattavaa. KD:n Kannustava perusturva -malliin: www.kd.fi

Kansalaisliitto

Ei

Tuet ovat elämiseen liian pienet. Köyhiä kyllä kyykytetään enemmän kuin tarpeeksi.

Keskusta

Ei

Valtaosa tukien saajista on pienituloisia tai muuten tarvitsevat niitä. Sosiaali- ja työttömyysturvaa on kehitettävä osallistavaan ja kannustavaan suuntaan.

Kokoomus

Kyllä

Kokoomuksen mielestä työnteon pitää aina olla kannattavaa, ja jokaisen työikäisen työkykyisen on oltava töissä. Muuten ei hyvinvointiyhteiskunta pysy pystyssä.

Korjausliike

Kyllä

Meille on syntynyt tukitalous, joka mahdollistaa elämisen ilman työntekoa pitkäänkin. Alkuperäinen ajatus on kadonnut.

Kristallipuolue

Ei

Työttömiä on turha syyllistää siitä että he eivät koe vetoa pahoinvointiyhteiskunnan ylläpitämiseen, jossa kilpaillaan sairaasti terveen yhteistyön sijasta.

Liberaalipuolue

Kyllä

Emme pidä sosiaaliturvan varassa elämistä helppona, mutta järjestelmämme sisältää kannustinloukkuja. Pienituloinen ei saa työllään enempää kuin tukien varassa.

Liike Nyt

Kyllä

Kaikkien työkykyisten ja työkäisten on tehtävä töitä. Liike Nytin tavoite on nostaa työllisyysaste 85% seuraavalla hallituskaudella.

Perussuomalaiset

Ei

Sosiaaliturvajärjestelmässämme on aitoja kannustinongelmia, mutta ei pelkän sosiaaliturvan varassa eläminen ole objektiivisesti tarkasteltuna helppoa.

RKP

Ei

Kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tilanne ei ole helppo. Sosiaaliturvan uudistus on tehtävä ensi vaalikaudella. Työn vastaanottamisen tulee aina kannattaa.

SDP

Ei

Sosiaaliturvan tulee tukea ihmisen aktiivisuutta, kuten opiskelua ja työnhakua. Emme halua leikata matalaa sosiaaliturvaa, vaan uudistaa sitä paremmaksi.

SKP

Ei

Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitea katsoi taas 15.2.2023, että Suomen sosiaaliturvan taso on edelleen liian alhainen.

Sinimusta Liike

Kyllä

Nykyinen sosiaaliturvamalli hyödyttää yksinasuvaa vähävaraisten lapsiperheiden kustannuksella - tuki kohdistettava jatkossa nuoriin perheisiin.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Suomessa on liian helppo jäädä kotiin tuille vaikka olisi oikeasti työpaikka olemassa. Matalapalkkataso on liian alhainen ja se estää työllistymisen.

Vapauden Liitto

Kyllä

Kyllä, jos verrataan matalapalkka-aloihin. Todellinen ongelma on kuitenkin palkkojen pienuus, ei sosiaaliturvan suuruus.

Vasemmistoliitto

Ei

Nykyinen sosiaaliturva on byrokraattinen, estäen lyhytaikaista työntekoa. Perusturvan tasoa on nostettava. Tavoittelemme pitkällä aikavälillä perustuloa.

Vihreat

Ei

Perusturvan varassa elävät joutuvat usein tinkimään ruoasta tai lääkkeistä. Suomen sosiaaliturva ei ole kansainvälisessä vertailussa erityisen antelias.

4. Elämässä onnistuminen on ensisijaisesti kiinni ihmisestä itsestään.

Avoin Puolue

Kyllä

Ihminen itse voi tehdä paljon, mutta geenien, kasvatuksen, koulutuksen ja elämässä olevien ihmisten käytöksellä on erittäin suuri vaikutus.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Eriarvoisuus on tutkitusti pitkälti periytyvää. Menestykseen vaikuttavat asiat, joihin yksilö ei voi lainkaan tai juuri ollenkaan vaikuttaa, kuten perhetausta.

Feministinen Puolue

Ei

Yhteiskunta tuottaa esteitä, jotka rajoittavat eri tavoin monien toimintamahdollisuuksia. Esteiden purkamisen tulee myös olla yhteiskunnan vastuulla.

KD

Ei

Ihmisen perhetausta, terveys ym. vaikuttavat meihin kaikkiin. Mahdollisuuksien tasa-arvo on varmistettava ? lopputulosten tasa-arvo mahdoton utopia.

Kansalaisliitto

Ei

Ylisukupolvinen köyhyys ei ole oma valinta.

Keskusta

Ei

Suomi tarjoaa ihmiselle hyvät mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään. Tosiasia kuitenkin on, että koulutus ja varallisuus periytyvät vahvasti.

Kokoomus

Kyllä

Jokaisella meistä on vastuu omista teoistamme ja elämästämme, kukin kykyjemme mukaan. Yhteiskunnan tehtävä on tarjota ihmisille mahdollisuudet hyvään elämään.

Korjausliike

Kyllä

Onnella ja ympäristöllä on suuri merkitys siihen, kuinka helppo kunkin polku on, mutta jos jaksaa yrittää, lopulta onnistuu.

Kristallipuolue

Kyllä

Jokaisella aikuisella ihmisellä on vastuu itsestään, esim. omasta terveydestään, mutta yhteiskunnan tehtävänä on tarjota hyvät puitteet onnelliselle elämälle.

Liberaalipuolue

Kyllä

Liberalismin ihmiskuva on positiivinen. Yksilöt ovat kykeneviä parantamaan omaa osaansa kunhan heille annetaan siihen mahdollisuus.

Liike Nyt

Kyllä

Yhteiskunnan tehtävä on luoda kaikille yhtäläiset mahdollisuudet menestyä sekä pitää huolta niistä, jotka tarvitsevat tukea.

Perussuomalaiset

Ei

Omalla työllä toimeentulo on tehty suomalaisille vaikeaksi. Ansiotuloverotuksen ankara progressio myös vähentää haluja hankkia lisäansioita.

RKP

Ei

Yhteiskunnan tulee turvata yhdenvertaiset mahdollisuudet esim. koulutuksen kautta. Kaikkeen, kuten sairauksiin ei voi itse vaikuttaa. Turvaverkkoa tarvitaan.

SDP

Ei

Omilla valinnoilla on suuri merkitys, mutta emme kaikki saa syntyessä samoja eväitä elämään. Jokainen tarvitsee yhteiskunnan tukea jossain vaiheessa.

SKP

Ei

Yhteiskunnan on pidettävä huoli siitä, että kaikilla on oikeasti mahdollisuus turvattuun elämään. Siinä epäonnistuminen johtaa ihmisten syrjäyttämiseen.

Sinimusta Liike

Kyllä

Jokaisella ihmisellä on omat synnynnäiset vahvuutensa ja heikkoutensa, ja heidän on itse löydettävä parhaat työkalut niiden hyödyntämiseksi.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Pitää paikkansa. Päihteet, huumeet, jne ovat omia valintoja. Sairaudet ei ole.

Vapauden Liitto

Kyllä

Mitähän tässä tarkoitetaan 'elämässä onnistumisella'? Se voi tarkoittaa aivan eri asioita eri ihmisille. Asenne vastoinkäymisiin ja onnistumisiin ratkaisee.

Vasemmistoliitto

Ei

Taloudellinen asema ja yhteiskuntaluokka vaikuttavat merkittävästi mahdollisuuksiin onnistua elämässään, samoin esimerkiksi ikä, ihonväri ja terveydentila.

Vihreat

Ei

Jokainen voi vaikuttaa elämäänsä, mutta lähtökohdissa on suuria eroja. Hyvinvointivaltion lupaus on nostaa erityisesti heitä, joiden lähtökohdat ovat heikkommat.

5. Nuorten rikollisuutta pitää torjua rangaistuksia koventamalla.

Avoin Puolue

Ei

Nuorten rikollisuus johtuu syrjäytymisestä ja pahoinvoinnista. Tehokkain tapa vähentää rikollisuutta on ennaltaehkäistä ongelmia mm. mielenterveyspalveluilla.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Kovemmile rangaistuksille ei ole tutkittua perustetta. Parempi on vaikuttaa rikollisuuden taustatekijöihin panostamalla koulutukseen ja lastensuojeluun.

Feministinen Puolue

Ei

Nuorisoriollisuutta ehkäistään lisäämällä nuorten hyvinvointia. Panostetaan koulutukseen, työllisyyteen ja mielenterveyspalveluihin sekä puututaan syrjintään.

KD

Ei

Rangaistuksilla on sijansa, mutta lasten ja nuorten kohdalla on ensisijaisesti puututtava juurisyihin. Lastensuojelun keinovalikoimaa tulee kehittää.

Kansalaisliitto

Ei

Rikollisuutta tulee torjua rangaistavuuden alaikäraja laskemalla.

Keskusta

Kyllä

Rikollisuuden torjunta vaatii sekä kovia että pehmeitä keinoja. Tarvitaan parempia matalan kynnyksen palveluita ja yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Kokoomus

Kyllä

Nuorisorikollisuudessa on usein kyse nuorten syrjäytymisestä muusta yhteiskunnasta. Ennaltaehkäisyyn on panostettava mutta tarvittaessa myös koviin keinoihin.

Korjausliike

Kyllä

Liian pienet rangaistukset eivät toimi ennaltaehkäisevinä pelotteina. Ensimmäisenä on päästävä eroon paljousalennuksista taparikollisille.

Kristallipuolue

Ei

Voisimmeko keskittyä paremmin juurisyihin, jotka ovat lähtöisin nuoren perheoloista tai ympäristöstä? Ongelmat huume- ja maahanmuuttopolitiikassa huomioitava.

Liberaalipuolue

Ei

Nuorisorikollisuuteen pitää puuttua varhaisemmassa vaiheessa. Uhrin on voitava luottaa siihen, että oikeus tapahtuu.

Liike Nyt

Ei

Nuorten rikollisuus on ennen kaikkea nähtävä sosiaalisena ongelmana. Tarvitaan parempaa yhteistyötä perheiden, koulujen ja viranomaisten kesken.

Perussuomalaiset

Kyllä

Katurikollisuuteen pitää puuttua kovalla kädellä, ja jengeihin kuulumisen pitäisi olla rikoksen koventamisperuste. Myös rikosvastuun ikärajaa pitäisi laskea.

RKP

Ei

Keskeisintä on moniammatillinen ennaltaehkäisevä työ. Samalla rikoslainsäädännön tulee vastata tarpeeseen, emmekä sulje pois lainsäädäntömuutoksia.

SDP

Ei

Nuorisorikollisuuden taustalla on syrjäytymistä ja eriarvoistumista. Rangaistuksia ja valvontaa tarvitaan, mutta niillä ei voi puuttua ongelmien juurisyihin.

SKP

Ei

Rikollisuuden juurisyöt ovat syrjäytymisessä ja tulevaisuuden näköalojen puuttumisessa. Yhteiskunnan tulee kyetä tukemaan nuoria nykyistä paremmin.

Sinimusta Liike

Kyllä

Rangaistusten tarkoitus on toimia pelotteena potentiaalisille tekijöille ja suojella uhreja antisosiaaliselta käytökseltä. Kädestä kiinni pitämisen aika on ohi.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Lapset ja nuoret tarvitsevat rajoja ja rakkautta. Vastuu omista tekemisistään pitää olla, rangaistuksia on kovennettava.

Vapauden Liitto

Kyllä

Mitä tarkoitetaan nuorilla? Mitä ikää? Osa nuorista kokee esim. ehdollisen tuomion siten, ettei se ole oikea tuomio.

Vasemmistoliitto

Ei

Tutkimusten mukaan rangaistusten koventaminen ei ole tehokas keino puuttua nuorten rikollisuuteen.

Vihreat

Ei

Nuorisorikollisuuden ratkaisut eivät ensisijaisesti löydy oikeuslaitoksen puolelta, vaan nuorten tukipalveluista ja ennaltaehkäisystä.

6. Suomen pitää ottaa käyttöön kolmas virallinen sukupuoli.

Avoin Puolue

Kyllä

Suomessa on esimerkiksi interseksuaalisia ihmisiä. Sukupuolen ei kuitenkaan tarvitse olla valtion asia lainkaan, vaan tieto voidaan poistaa väestörekisteristä.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Jaottelu kahteen sukupuolueen on rakenteellista syrjintää. Kolmas virallinen sukupuoli edistäisi itsemääräämisoikeutta ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Feministinen Puolue

Kyllä

Lisätään nainen- ja mies-vaihtoehtojen lisäksi kolmas juridinen sukupuolimerkintä.

KD

Ei

Biologisia sukupuolia on kaksi. Marinin hallitukselta meni sekaisin sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti eli kokemus sukupuolesta.

Kansalaisliitto

Ei

Sukupuolia on vain kaksi.

Keskusta

Ei

Kokoomus

Kyllä

Kokoomuksella ei puolueena ole tähän asiaan virallista kantaa.

Korjausliike

Ei

Olisi vaikea nähdä, miten tämä määriteltäisiin, koska biologia ei tunne sellaista.

Kristallipuolue

Ei

On olemassa vain kaksi biologista sukupuolta, mutta identiteettejä lukemattomasti enemmän. Translakiuudistus tuo mukanaan enemmän haittoja kuin hyötyjä.

Liberaalipuolue

Kyllä

Juridisen sukupuolen korjaamisen on oltava mahdollista ilmoituksella. Yksilöitä ei saa asettaa sukupuolen perusteella eriarvoiseen asemaan.

Liike Nyt

Ei

Yhteiskunnan tulee hyväksyä ihmiset juuri sellaisina kuin he ovat.

Perussuomalaiset

Ei

Erityisesti naisten ja tyttöjen asema muodostuu kestävämmäksi, jos sukupuolia on useampia eikä jaottelua tehdä vaikka pukuhuoneiden tai kilpaurheilun kohdalla

RKP

Kyllä

RKP tukee kolmannen juridisen sukupuolen tunnistamista.

SDP

Kyllä

Yhteiskunnan on mahdollistettava kaikille ihmisille yhtäläiset oikeudet sukupuolen kokemuksesta riippumatta. Uusi translaki on tärkeä askel oikeaan suuntaan.

SKP

Kyllä

Tämä on pieni askel, mutta oikeaan suuntaan. Tavoitteena tulisi olla yhteiskunta, jossa sukupuolilla ei olisi enää merkitystä, mutta siihen on vielä pitkä matka

Sinimusta Liike

Ei

Sukupuolia on kaksi - mies ja nainen.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Biologisesti sukupuolia on kaksi.

Vapauden Liitto

Ei

Ei sukupuoliä ole kuin kaksi. Jos niitä olisi kolme, niin silloin puhuttaisiin sukukolmanneksista.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Sukupuolikategorioita tulee olla enemmän kuin kaksi. Yhteiskunnasta on purettava rakenteita, jotka tarpeettomasti määrittävät ihmisiä sukupuolensa kautta.

Vihreat

Kyllä

Sukupuolen moninaisuus ei ole mielipidekysymys, vaan fakta. Vihreiden tavoitteena on yhteiskunta ilman sukupuolisyrijintää ja kapeita sukupuolirooleja.

7. Uskonnon opetus pitää peruskouluissa korvata kaikille yhteisellä elämäkatsomustiedolla.

Avoin Puolue

Kyllä

Tunnustuksellinen uskonnon opetus ei kuulu peruskouluun. Uskonnot voivat tarjota tunnustuksellista opetusta sitä haluaville.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Yhteiskunnan eri katsomusten kirjo on moninainen, yhteinen katsomusaine antaisi oppilaille paremmat valmiudet elää tällaisessa yhteiskunnassa.

Feministinen Puolue

Kyllä

Uskonnonvapauden toteutuminen edellyttää kirkkojen erottamista valtiosta.

KD

Ei

Tyytyväisyys nykymalliin on varsin suurta. Uskonnollista lukutaitoa tarvitaan tulevaisuudessa enemmän eikä vähemmän.

Kansalaisliitto

Ei

Tarvittaessa elämäkatsomustieto voidaan järjestää erikseen.

Keskusta

Ei

Keskusta tukee nykyisen kaltaista uskonnonopetuksen järjestämismallia, mutta kannattaa yhteisen katsomusaineen selvittämistä.

Kokoomus

Ei

Kokoomuksen piirissä on keskusteltu siirtymisestä kaikille yhteiseen uskontotietoon.

Korjausliike

Ei

Uskonnot ovat osa kulttuuria. Myös kristinusko osa kansallista kulttuuriamme. Ei syytä poistaa uskonnonopetusta, joka ei muutenkaan ole tunnustuksellista.

Kristallipuolue

Kyllä

Elämäkatsomustiedon tunneilla voidaan käsitellä myös uskontoja niiden haaroineen ja käytäntöineen, sekä tutkia miten hyvin ne pohjautuvat rakkauteen.

Liberaalipuolue

Kyllä

Kirkko ja valtio tulee erottaa toisistaan. Valtion ei tule edistää minkään uskonnon harjoittamista tai opettamista.

Liike Nyt

Ei

Uskonasiat ovat jokaisen henkilökohtaisia asioita.

Perussuomalaiset

Ei

Näkökulmavapaata opetusta ei ole olemassa.

RKP

Ei

Kaikilla pitäisi kuitenkin olla vapaus valita elämäkatsomustieto, myös evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan jäsenillä.

SDP

Kyllä

SDP on jo pitkään tavoitellut uskonnonopetuksen korvaamista kaikille yhteisellä, oppilaan omasta vakaumuksesta riippumattomalla, oppiaineella.

SKP

Kyllä

Valtion ja kuntien julkisten palvelujen tulee olla uskontoihin nähden puolueettomia. Koulun ja päiväkodin tehtävä ei ole järjestää tunnustuksellista opetusta.

Sinimusta Liike

Ei

Opetuksessa tulee käydä läpi suomalaisen kulttuurihistorian kannalta merkittäviä oppeja ja rituaaleja niin kristilliseltä kuin esikristilliseltäkin ajalta.

Suomen Kansa Ensinnä

Kyllä

Tällä tavoin kaikki lapset saavat samanlaisen opetuksen.

Vapauden Liitto

Kyllä

Uskontoja on maailmassa vähintään satoja. Uskonnon opetus voidaan jättää kunkin oman uskontokunnan hoidettavaksi.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Uskonnonopetus tulee uudistaa yhteisen katsomusaineen pohjalta. On tärkeää että kaikki oppivat eri uskonnoista, ja että opetus edistää vuorovaikutusta.

Vihreat

Kyllä

Osa oppitunneista pitäisi olla eri katsomusaineiden ryhmille yhteisiä kaikilla koulutusasteilla. Jokaisella pitää olla vapaus valita katsomusaineensa.

8. Suomen tulevaisuus näyttää valoisaalta.

Avoin Puolue

Kyllä

Suomi on maailman onnellisimpia maita, ja maamme säilyy asuinkelpoisena ilmastonmuutoksessa. Meillä on kallioperässämme yli 1000 miljardin arvoisen varallisuus.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Eläinten kannalta Suomi ei ole koskaan ollut valoisa, eikä tulevaisuus näytä paremmalta, jos eläinoikeuksia ei oteta vakavasti politiikassa.

Feministinen Puolue

Kyllä

Muutokseen on uskottava ja utopioista voidaan tehdä totta määrätietoisella politiikalla.

KD

Kyllä

Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus. Suomella on mahdollisuus olla edelläkävijä teknologisten ratkaisujen kehittämisessä, ja osaamisesta on pidettävä kiinni.

Kansalaisliitto

Kyllä

Saadaan uudet päättäjät, jotka ovat valveutuneempia.

Keskusta

Kyllä

Suomella on edessä isoja haasteita. Meidän pitää vaikuttaa niihin asioihin, jotka ovat omissa käsissämme.

Kokoomus

Kyllä

Voimme saavuttaa maallemme valoisan tulevaisuuden, kun huolehdimme talouden ja ympäristön kantokyvystä ja ihmisten palveluista ja hyvinvoinnista.

Korjausliike

Ei

Suomessa on tehty paljon virheitä viimeisen 20 vuoden aikana. Vielä ei ole liian myöhäistä korjata niitä, jos nyt ryhdytään töihin.

Kristallipuolue

Kyllä

Kyllä, sillä totuus tulee väistämättä pintaan niin koronan, ilmastohuijauksen, 9/11-iskujen, sotien kuin myös poliittisen korruption suhteen.

Liberaalipuolue

Ei

Suomen yhteiskunnan pitää olla vapaampi ja vähemmän säädelty. Julkisen talouden epätasapaino on korjattava toteuttamalla kestävyysvajeen vaatimat reformit.

Liike Nyt

Ei

Talous ei ole kasvanut 15 vuoteen. Velkaantuminen on ollut holtitonta. Sosiaali- ja terveydenhuolto on kriisiissä ja koulutustulokset ovat sukeltaneet.

Perussuomalaiset

Ei

Talous polkee paikoillaan, turvallisuus ja yhteiskunnan koheesio ovat heikentyneet maahanmuuton vuoksi ja Suomi joutuu kantamaan muiden EU-maiden velkataakkaa.

RKP

Kyllä

Meidän tulee nähdä Suomen vahvuudet, kehittää heikkouksia ja luoda parhaat mahdolliset edellytykset kasville ja uusille investoinneille.

SDP

Kyllä

Suomi on vahva hyvinvointivaltio ja kun kehitämme sitä edelleen, voimme kaikki luottaa siihen, että huomien on parempi kuin tänään.

SKP

Ei

Elämme murroskohtaa. Yhdessä toimien voimme muuttaa asioita paremmiksi. Polttavimpia kriisejä ei ratkaista hallitusohjelmissa tai kabinettineuvotteluissa.

Sinimusta Liike

Kyllä

Olemme tällä hetkellä vaarallisilla vesillä, mutta kansallishengen sytyttämä liekki ohjaa majakkana tämänkin laivan lopulta turvallisesti kotisatamaansa.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Valtio ja kunnat ovat velkaantuneet liikaa. Suhteet on pahasti tuhottu rajanaapuriiin. Olemme myös Ruotsin tiellä maahanmuuttopolitiikassa.

Vapauden Liitto

Ei

Juuri nyt ei näytä. Nato-liittymisen haikailu muodostaa Suomelle erittäin suuren riskin.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Suomen tulevaisuus on suomalaisten käsissä - meillä on yhdessä mahdollisuus luoda valoisa tulevaisuus kaikille, ei harvoille.

Vihreat

Kyllä

Ilmasto- ja luontokriisi, sota ja epävakaus koettelevat yhteiskuntaa, mutta kun teemme ahkerasti töitä ongelmien voittamiseksi, on Suomen tulevaisuus valoisa.

9. Maataloustuet on sidottava nykyistä tiukemmin ympäristönsuojeluun.

Avoin Puolue

Kyllä

Lihantuotannon tukia on syytä karsia, koska lihansyönti ei ole välttämätöntä, tuottaa suuret kasvihuonepäästöt ja aiheuttaa eläimille kärsimystä.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Kaikista ympäristölle haitallisista tuista tulisi luopua, mikä tarkoittaa maataloustukien siirtämistä eläintuotannosta kasvituotantoon.

Feministinen Puolue

Kyllä

Kohdennetaan maataloustuet ekologisesti ja eettisesti kestävään kasvipohjaiseen ruoantuotantoon ja lakkautetaan lihantuotannon tuet siirtymäajalla.

KD

Ei

Kotimainen ruoantuotanto on vakavassa kustannuskriisissä. Tiloilla ei ole nyt realistisia mahdollisuuksia uusiin investointeihin.

Kansalaisliitto

Ei

Ympäristönsuojelu tulee hoitaa muilla tavoilla. Onhan meidän kuitenkin syötävä.

Keskusta

Ei

Tukien saannin edellytys on jo nyt vahvempi ilmasto- ja ympäristövaikuttavuus. Huoltovarmuuden parantaminen vaatii ruoantuotannon kannattavuuden varmistamista.

Kokoomus

Kyllä

Maatalouden elinkelpoisuutta markkinaehtoisena elinkeinotoimintana on vahvistettava. Maatalouspolitiikan kokonaisuudessa ympäristönäkökulmakin on välttämätön.

Korjausliike

Ei

Ruokahuolto ja omavaraisuus ovat tärkeitä kriteerejä maatalouksille. Ympäristö on erittäin tärkeää, muttei kaikkea voi vain sen ympärille rakentaa.

Kristallipuolue

Kyllä

Luonnonmukaista viljelyä on tuettava voimakkaammin, mutta hiilidioksidihuijausta näillä tuilla ei saa jatkaa. Suomen omavaraisuutta on myös parannettava.

Liberaalipuolue

Ei

Maataloustukia on karsittava kansallisesti ja EU-tasolla. Maatalouden oltava markkinaehtoisempaa. Pelkästään huoltovarmuus tarvitsee tukea.

Liike Nyt

Ei

Maataloustuet tulee kohdistaa oikeille maataloustuottajille. Maatalous on yritystoimintaa. Kotimaisen ruoantuotannon omavaraisuus pitää säilyttää.

Perussuomalaiset

Ei

Suomalainen maataloussektori on huoltovarmuussyistä pidettävä elinvoimaisena, eikä sitä saa vaarantaa ympäristösäännöksillä.

RKP

Ei

On hyvä muistaa, että maataloustuet säädetään EU-tasolla. On tärkeää, että maanviljelijöillä on kannustimia jatkaa kestävän maatalouden harjoittamista.

SDP

Kyllä

Maatalous on tärkeää huoltovarmuuden ja ruokaturvallisuuden näkökulmista. Kaikkia elinkeinoja on kuitenkin kannustettava kohti ympäristö- ja ilmastokestävyyttä.

SKP

Kyllä

On siirryttävä kohtuulliseen elämäntapaan, joka tukee lähi- ja luomutuotantoa. Kotimaiselta kasviruoalta on poistettava arvonlisävero.

Sinimusta Liike

Kyllä

Maataloustuilla tulee olla ruuantuotantoa ohjaava vaikutus, jolla pienennetään syntyvää ympäristökuormaa. Eläinproteiinin saanti on kuitenkin turvattava.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Maataloustuet on suunnattava nimenomaa tilojen pitämiseen pystyssä, ei ideologiseen toimintaan.

Vapauden Liitto

Ei

Maataloutta on rasitettu jo aivan liikaa erilaisilla määräyksillä.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Maataloustukien tulee palkita tuottajia hiilen sitomisesta, maan kasvukunnon parantamisesta sekä maatalousluonnon monimuotoisuuden parantamisesta.

Vihreat

Kyllä

Maataloustukia pitää uudistaa kohti eettisempää ja kestävämpää tuotantoa. Se parantaa myös alan kannattavuutta ja luo tuottajille näkymiä tulevaan.

10. Hyvin toimeentulevien kaupunkien tulee tukea vähävaraisia maaseutukuntia.

Avoin Puolue

Kyllä

Olemme samassa veneessä ja kohtuullinen tuki on tarpeen, mutta emme voi pakottaa ihmisiä olemaan muuttamatta kaupunkiin syyttämällä rahaa maaseudulle.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Oikeus valita asuinpaikkansa on tärkeä, joten politiikka tulee tehdä niin, että myös maaseutukunnissa on mahdollista elää hyvää elämää.

Feministinen Puolue

Kyllä

Kuntaverot on tasaverot, joten valtion roolia alueellisen eriarvoisuuden vähentäjänä progressiivisen verotuksen avulla on ylläpidettävä.

KD

Kyllä

Koko maan asuttuna pitäminen on jo tärkeä osa turvallisuuspolitiikkaa. Merkittävältä osin Suomen BKT:n perusta on yhä maaseutukunnissa.

Kansalaisliitto

Kyllä

Maaseutu tulee pitää elinvoimaisena.

Keskusta

Kyllä

Kannatamme nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Kaikki suomalaiset ansaitsevat perustuslain mukaiset palvelut.

Kokoomus

Kyllä

Perusoikeuksien toteutuminen kuten riittävät palvelut on varmistettava myös sellaisilla alueilla, joilla alueen omat verotulot eivät siihen välttämättä riitä.

Korjausliike

Ei

Tulonsiirrot alueiden välillä ovat liialliset ja niitä tulee vähentää.

Kristallipuolue

Kyllä

Muuten kyllä, paitsi että raha voidaan ohjata maaseudun hyvinvointiin muutenkin kuin antamalla ja ottamalla niitä kaupungeilta. Olemme pulassa ilman maaseutua.

Liberaalipuolue

Ei

Julkisen sektorin ei tarvitse tarjota kaikille alueille samantasoisia palveluita. Aluetuet eivät ole hyvää verorahojen käyttöä.

Liike Nyt

Ei

Kaupungit tarvitsevat rahaa, jotta ne voivat investoida ja kehittyä. Kasvukeskusten kehittyminen on avain koko maan talouden kehittymiselle ja kasvulle.

Perussuomalaiset

Kyllä

Suomessa on koko maan pitämiseksi asumiskykyisenä tuettava myös harvaan asuttujen alueiden elinmahdollisuuksia.

RKP

Kyllä

On kaikkien etu, että koko Suomi pidetään asuttuna. Mutta on myös tärkeä luoda kannustimia kunnille, jotka onnistuvat esimerkiksi terveyttä edistävässä työssä.

SDP

Kyllä

Kaikkialla Suomessa on oltava toimivat peruspalvelut. Tämä vaatii myös tulonsiirtoja alueiden välillä.

SKP

Kyllä

Meidän on yhteisesti taattava julkiset palvelut kaikille asuinpaikkaan katsomatta.

Sinimusta Liike

Kyllä

Koko Suomi tulee pitää asutettuna, ja se vaatii valtiollisia tukitoimia. Keskittyminen kolmen suurimman kaupungin ympärille on lopetettava.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Valtion tehtävänä on pitää koko maa asumiskelpoisena.

Vapauden Liitto

Kyllä

Maaseudun elävänä pitäminen on jo huoltovarmuuskysymys. Rahaa käytetään paljon huonompiinkin kohteisiin.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Peruspalveluiden on oltava saatavissa kaikkialla. Kaikkien tulee voida asua haluamallaan seudulla tai kaupungissa tulotasostaan riippumatta.

Vihreat

Kyllä

Riippumatta siitä, mihin kuntaan lapsi syntyy, pitää hänellä olla oikeus laadukkaaseen koulutukseen ja palveluihin, joista saa aineksia hyvään elämään.

11. Pääkaupunkiseudun korkeat elinkustannukset täytyy hyvittää työntekijöille muita alueita korkeampina palkkoina.

Avoin Puolue

Kyllä

Palkkataso syntyy työmarkkinoilla - ihmiset eivät voi muuttaa pääkaupunkiseudulle töihin jos palkat ovat liian alhaiset.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Vuokrasäännöstelyn lopettamisen jälkeen vuonna 1995 vuokrat ovat kohonneet pääkaupunkiseudulla 60%. Vuokrasääntely tulisi palauttaa ja sosiaaliturvaa korottaa.

Feministinen Puolue

Kyllä

On otettava käyttöön ns. Helsinki-lisä pääkaupunkiseudun usein naisvaltaisille matalapalkka-aloille.

KD

Ei

Palkat määräytyvät Suomessa työmarkkinoilla ja työmarkkinajärjestöjen välillä, ei julkisen vallan toimesta.

Kansalaisliitto

Ei

Tästä on jo kertaalleen luovuttu.

Keskusta

Ei

Poliitikkojen ja puolueiden ei tule sekaantua palkkaneuvotteluihin. Ne pitää käydä normaaleissa työmarkkinaprosesseissa sekä paikallisesti.

Kokoomus

Kyllä

Palkkojen määräytyminen voisi olla nykyistä joustavampaa ja yksilöllisempää. Tätä voidaan edistää esimerkiksi sopimisen vapautta lisäämällä.

Korjausliike

Ei

Aluepolitiikkaa pitää vähentää ja vapaita markkinoita lisätä. Paikallisen sopimisen lisääminen mahdollistaisi myös tämän toteutumisen.

Kristallipuolue

Ei

Tämä vain kasvattaa asukaskeskittymiä jotka vievät ihmisiä pois luontoyhteyden, rauhan tilan ja onnellisuuden ääreltä.

Liberaalipuolue

Kyllä

Palkat määräytyvät markkinaehtoisesti. Elinkustannukset ovat eritasoisia eri puolilla Suomea. On siis luonnollista, että palkkatasoissakin on eroja.

Liike Nyt

Ei

Työmarkkinoista on tehtävä joustavimmat purkamalla yleissitova työehtosopimusjärjestelmä ja lisäämällä paikallista sopimista.

Perussuomalaiset

Ei

Poliitikot eivät voi määrätä korkeampia palkkoja, mutta palkkatasoa ei pidä ainakaan madaltaa halpätövoiman maahanmuutolla, jota muut puolueet kannattavat.

RKP

Ei

Palkkakysymykset ratkaistaan työmarkkinaosapuolten välillä. Asuntopolitiikalla on keskeinen rooli.

SDP

Kyllä

Useilla aloilla palkat vaihtelevat alueittain. Työnantajien täytyy luonnollisesti olla valmiita maksamaan korkeampaa palkkaa, jos työntekijöistä on pulaa.

SKP

Kyllä

Palkalla on tultava toimeen. Pääkaupunkiseudulla elämisen kustannukset ovat korkeammat, joten tämä on huomioitava palkoissa.

Sinimusta Liike

Kyllä

Kysynnän ja tarjonnan laki toimii tässä parhaiten - omalla palkalla pitää tulla toimeen, vaikka asumiskustannukset olisivatkin maaseutua korkeammat.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Pääkaupunkiseudun korkeisiin elinkustannuksiin pitää puuttua tarpeellisin keinoin.

Vapauden Liitto

Kyllä

Tämä tapahtuu luonnostaan, jos työvoimaa halutaan saada.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Kaikille on turvattava riittävä palkka asuinpaikasta riippumatta. Korkeiden elinkustannusten kaupungeissa on maksettava korkeampaa palkkaa.

Vihreat

Kyllä

Palkoista sovitaan lähtökohtaisesti työntekijä- ja työnantajajärjestöjen kesken. Jos palkalla ei pysty elämään, työnantajien on vaikea löytää työntekijöitä.

12. On hyväksyttävää, että julkisia palveluita on vähemmän syrjäseuduilla.

Avoin Puolue

Kyllä

Ihmisten muuttaessa kaupunkeihin opintoihin ja töihin on väistämätöntä, että maahan syntyy lähes asumattomia alueita. Liikkuvat palvelut auttavat.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Suurissa kaupungeissa palveluita on enemmän, koska siellä on enemmän asukkaita. Kuitenkin peruspalvelut tulisi olla tasavertaisesti saatavilla kaikkialla.

Feministinen Puolue

Kyllä

Syrjäseuduilla on huolehdittava kaikille välttämättömät palvelut esimerkiksi kyläkeskuksiin ja hyödynnettävä kuljetus-, kutsu- ja digitaaliset palvelut.

KD

Ei

Peruspalveluiden saatavuudesta on pidettävä kiinni. Digitalisaatio helpottaa julkisten palveluiden tarjoamista etänä.

Kansalaisliitto

Ei

Ihmiset tarvitsevat palvelunsa myös syrjäseuduilla.

Keskusta

Ei

Tämä on jo todellisuutta, mutta saavutettavat palvelut kuuluvat kaikille asuinpaikasta riippumatta. Keskusta puolustaa lähipalveluja kaikkialla Suomessa.

Kokoomus

Kyllä

Välttämättömät palvelut on taattava kohtuullisten etäisyyksien päässä. Aivan kaikki ei kuitenkaan ole mahdollista tai edes järkevää.

Korjausliike

Kyllä

Tämä on itsestäänselvä asia.

Kristallipuolue

Ei

Kyllä ja ei. On ymmärrettävää että jokaisessa kunnassa ei ole suurkirjastoa tai maaumalaa, mutta jokaisessa kunnassa tulee olla riittävät palvelut saatavilla.

Liberaalipuolue

Kyllä

Kattavan palveluverkoston ylläpitäminen on kallista, tehotonta ja ympäristöä kuluttavaa. Syrjässä asuminen on valinta, jonka seuraukset yksilön tulee kantaa.

Liike Nyt

Kyllä

Julkisten palveluiden kehittäminen esimerkiksi digitalisaation kautta luovat mahdollisuuksia tarjota laadukkaita palveluita etäyhteyksillä.

Perussuomalaiset

Ei

Kaikkialla Suomessa täytyy olla mahdollista asua.

RKP

Kyllä

Kaikkia palveluja ei voi olla kaikkialla. Mutta on tärkeää, että toimivat peruspalvelut ovat kaikille saatavilla kohtuullisen etäisyyden sisällä.

SDP

Kyllä

Toimivat peruspalvelut on turvattava koko Suomessa. On kuitenkin väistämätöntä, että palvelut eivät ole kaikkialla samanlaiset.

SKP

Ei

Pääsy palveluihin on taattava kaikille. Ratkaisut, joilla tämä toteutetaan voivat vaihdella eri kunnissa ja alueilla.

Sinimusta Liike

Kyllä

Peruspalveluverkoston tulee kuitenkin koskea kaikkia suomalaisia. Valtion tulee myös kehittää aktiivisesti keinoja syrjäseutujen elävöittämiseksi.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Kyllä, mutta täytyy pitää huolta että syrjässä asuvien ihmisten liikkumista palveluiden luo ei saa vaikeuttaa esim korkeiden polttoainehintojen kautta.

Vapauden Liitto

Kyllä

Jos ei ole asukkaita, niin ei tarvita palveluitakaan. Monia palveluita voidaan nykyisin tarjota myös tietoverkon kautta.

Vasemmistoliitto

Ei

Maaseudulla asumisen on oltava mahdollista myös tulevaisuudessa, tulotasosta riippumatta. Emme tahdo yhteiskuntaa, jossa varakkuus määrittää asuinalueen.

Vihreat

Ei

Kaikki tarpeelliset palvelut tulee tuottaa koko maassa. Apuna voidaan käyttää merkittävästi nykyistä enemmän mm. digi- ja liikkuvia palveluita.

13. Lihantuotannon tukea tulee vähentää ilmastosyistä.

Avoin Puolue

Kyllä

Lihantuotanto vie valtavasti maa-alaa laidunmaalle ja tuottaa suuret kasvihuonepäästöt. Kun laidunmaita lisäksi metsitetään voidaan saavuttaa 40% päästövähennys

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Eläinten riisto ja tappaminen on Suomessa mittakaavaltaan massiivista. Julkisen vallan tulee ohjata kulutusta pois eläintuotteista kohti kasvituotteita.

Feministinen Puolue

Kyllä

Suositaan kasviperäisiä tuotteita verotuksessa. Tuetaan ilmasto- ja eläinystävälliseen vegaani- ja kasvisruokavalioon siirtymistä julkisissa palveluissa.

KD

Ei

Julkisen vallan tehtävänä ei ole sanella, mitä ihmiset syövät. Lähellä tuotettu ruoka on ilmastoteko, jota tulisi esimerkiksi julkisissa hankinnoissa suosia.

Kansalaisliitto

Ei

Kaikki eivät ole vegaaneja. Omavaraisuus on tärkeää.

Keskusta

Ei

Keskusta haluaa lisätä kotimaisten kasvien tuotantoa ja käyttöä. Kotieläintuotanto on kuitenkin tärkeä osa Suomen ruokaturvaa. Siitä on pidettävä huolta.

Kokoomus

Ei

Yleisellä tasolla on syytä pyrkiä siihen, että tuotannon tuet kohdentuvat mahdollisimman järkevästi niin talouden, huoltovarmuuden kuin ympäristön kannalta.

Korjausliike

Ei

Ruokahuolto ja omavaraisuus ovat tärkeitä näkökulmia, kun puhutaan Suomen alkutuotannosta. Kaikki ei voi pyöriä vain ilmastokriteerien ympärillä.

Kristallipuolue

Ei

Ilmastohuijaus on huono syy kaikkeen muuhun paitsi ilmastoverojen maksamiseen globaalieliitin taskuun. Eläinoikeuksia on kuitenkin parannettava.

Liberaalipuolue

Kyllä

Tukiin perustuva liiketoiminta on lähtökohtaisesti epätervettä. Lihantuotanto ei ole huoltovarmuuden kannalta kriittistä, joten sen tukeminen ei ole perusteltua

Liike Nyt

Ei

Ihmisten tulee saada itse päättää, mitä syövät. Punaisen lihan kulutus on vähentynyt ilman valtion ohjausta.

Perussuomalaiset

Ei

Suomalaisia lihantuottajia ei saa syyllistää ilmastopolitiikkaan vetoamalla. Tämän päivän karjantuottajat ovat jo huolehtineet oman osuutensa ilmastotalkoista.

RKP

Ei

Maatalous on ennennäkemättömässä kannattavuuskriisissä. Tarvitsemme toimia, jotka turvaavat maataloustuottajien ja kotimaisen ruoantuotannon tulevaisuuden.

SDP

Kyllä

Ruoan kulutusta tulee kannustaa ja ohjata vähäpäästöiseen ja terveelliseen suuntaan, esim. tukien, julkisten hankintojen ja tiedonlisäämisen kautta.

SKP

Kyllä

Lihantuotanto on yksi suurimmista rasitteista sekä ympäristölle että ilmastolle.

Sinimusta Liike

Ei

Suomi on ilmastollisesti haastavaa aluetta, eikä pelkkien ruokakasvien kasvattaminen ole aina kannattavaa. Eläinproteiinit ovat tehokas ravinnonlähde.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Ihmisten monipuolinen ravinto on turvattava joka tilanteessa. Kotimaista ruuantuotantoa on edistettävä.

Vapauden Liitto

Ei

Lehmien pierut eivät vaikuta ilmastoon kuin hyvin paikallisesti. Lehmän (tai ihmisen) merkittävä vaikutus ilmastojen lämpötiloihin on vihreä huijaus.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Tuottajia on kannustettava uudella sysäystuella siirtymään ympäristöystävälliseen tuotantoon. Kasviproteiinien tuotantoa on tuettava elintarviketeollisuudessa.

Vihreat

Kyllä

Lihantuotanto kuormittaa ilmastoa ja luontoa kasvituotantoa enemmän. Suomen tulee tavoitella eläintuotteiden kulutuksen vähintään puolittamista 2030 mennessä.

14. Suomen tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä on liian kunnianhimoinen.

Avoin Puolue

Ei

Rakentamalla kotimaista uraania käyttävää sarjatuotettua pienydinvoimaa saavutamme päästötavoitteen, korvaamme Saksan hiilivoimalat ja tienaaamme 1000 miljardia.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Hiilineutraalisuus on välttämätön saavuttaa, ja mitä pidempään ilmastotoimia jarrutellaan, sitä kalliimmaksi niiden toteuttaminen käy.

Feministinen Puolue

Ei

Suomen hiilijalanjälki per asukas on maapallon korkeimpia. Meillä on suurempi globaali vastuu pienentää hiilijalanjälkeä ja edistää ekologista siirtymää.

KD

Kyllä

Yhdessä sovitusta kiristynyt 2035-hiilineutraaliustavoite voi osoittautua mahdottomuudeksi valinnoistamme riippumattomista syistä, kuten sodan pitkittyminen.

Kansalaisliitto

Kyllä

Tulee liian kalliiksi.

Keskusta

Ei

Tämä tavoite ja kestävä talouskasvu eivät ole toisiaan poissulkevia. Ilmastonmuutoksen hillintä tuo Suomelle myös uutta yrittäjyyttä, työtä ja vaurautta.

Kokoomus

Ei

Suomalaiset yritykset ovat jo investoinneillaan sitoutuneet tavoitteeseen. Ilmastopolitiikan ja päästövähennysten on toki oltava kustannustehokkaita.

Korjausliike

Kyllä

2050 kuten muu EU riittää meille. On tärkeää toimia yhtenevästi keskeisimpien kauppamaiden kanssa, jotta esim. yrityksille ei synny vääränlaisia kannustimia.

Kristallipuolue

Kyllä

Suomen ensi hallituskauden tavoitteena tulee olla kaivoslakiemme kirjoittaminen uusiksi luontomme parhaaksi, sekä pohjavesiemme suojeleminen.

Liberaalipuolue

Ei

Riittäväällä panostuksella fossiilitomiin energiamuotoihin, kuten tuulivoimaan ja ydinvoimaan tavoite on hyvinkin mahdollista saavuttaa.

Liike Nyt

Kyllä

Liike Nyt ajaa tolkun ilmastopolitiikkaa. Ilmastopolitiikassa tulee ottaa huomioon vaikutukset talouteen, työllisyyteen ja kotitalouksiin.

Perussuomalaiset

Kyllä

2035-tavoite tulee maksamaan kansalaisille, yrityksille ja teollisuudelle liikaa. Keskeisten kilpailijamaiden tavoite on vasta vuodessa 2045.

RKP

Ei

Keskeistä on edistää vihreää siirtymää ja uusiutuvan energian tuotantoa sekä luopua fossiilisista polttoaineista. Myös liikenteen päästöjä on vähennettävä.

SDP

Ei

SDP on vahvasti sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen. Siirtymän pitää olla sosiaalisesti oikeudenmukainen. Siirtymä on Suomelle taloudellisesti kannattavaa.

SKP

Ei

Ympäristön tuhoutuminen tuhoaa jatkuessaan lopulta myös ihmiskunnan.

Sinimusta Liike

Ei

Suomen tulee tulevaisuudessa muuttaa talousmalliaan ympäristön kannalta kestävämmäksi. Päästökaupan sijasta meidän tulee lisätä luonnollisia hiilinieluja.

Suomen Kansa Ensín

Kyllä

Ilmastoideologia ei perustu faktoihin. Maapallon ilmasto on aina muuttunut, myös ennen ihmisen aikaa.

Vapauden Liitto

Kyllä

Ei pelkää kunnianhimoista, vaan täysin järjetön. Ihmiskunnan merkittävä vaikutus ilmastojen lämpötiloihin on vihreä huijaus.

Vasemmistoliitto

Ei

Elämämme perustaa uhkaavan ilmastokatastrofin hillitseminen on aikamme tärkein kysymys. Vasemmistoliitto vaatii kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa.

Vihreat

Ei

Ilmastotoimista ei tule peruuttaa. Viivytellessä kustannukset vain kasvavat. Edelläkävijyys ilmastoasioissa on hyväksi myös taloudelle.

15. Suomalaisten on tingittävä elintasostaan, jos ympäristön kestävyys sitä vaatii.

Avoin Puolue

Kyllä

Kannatamme elintason kohottamista ympäristön suojelulla. Rakentamalla pienydinvoimaa voimme poistaa Saksan hiilivoimaloiden päästöt ja tienata 1000 miljardia ?.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Kestävyys vaatii tuotannon ja kulutuksen vähentämistä. Tulevaisuudessa vapaa-aikaa on enemmän ja nautinto tulee asioista jotka eivät tuhoa luontoa ja eläimiä.

Feministinen Puolue

Kyllä

Elintasomme perustuu globaaliin ihmisten ja ympäristön sortoon. Kertakäyttövaatteiden ja -tavaroiden käytöstä on siirryttävä kiertotalouteen ja kestävyYTEEN.

KD

Kyllä

Ympäristön kestävyys on ihmiselle elinehto ja KD on aina puhunut kohtuullisuuden puolesta. Jos ympäristö pilaantuu, voimme unohtaa talouskasvun ja työpaikat.

Kansalaisliitto

Kyllä

Edellyttäen, että on jotain mistä tinkiä.

Keskusta

Kyllä

Toimintamme pitää sovittaa luonnon kantokykyyn. Ympäristötoimet ja ilmastonmuutoksen hillintä pitää tehdä sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisesti.

Kokoomus

Ei

Elintasosta ei tarvitse tinkiä, sillä energiamurroksen myötä Suomi kerää jo nyt investointeja ja voi houkutella takaisin energiantensiivistä teollisuutta.

Korjausliike

Ei

Ei vaadi elleivät päättäjät pilaa. Yritykset voivat luoda ympäristöystävällisyydestä kilpailuedun ja luoda vaurautta. Poliitikkojen ei tule mestaroida tätä.

Kristallipuolue

Kyllä

Materian haaliminen ei ole sama kuin elintaso ja onnellisuus. Lainsäädännöllä voimme vaikuttaa myös tuotteiden kestävyys ja korjattavuuteen.

Liberaalipuolue

Kyllä

Valtion tehtävä ei ole turvata kenenkään saavutettua ja suhteellista elintaso. Ympäristön kestävyys muodostaa kovan rajan sille, mikä on mahdollista.

Liike Nyt

Ei

Suomessa on mahdollisuus luoda talous kasvua ympäristölle kestäväällä tavalla.

Perussuomalaiset

Ei

Suomen osuus globaaleista päästöistä on promillen luokkaa. Vaikka Suomen kaikki päästöt katoaisivat, ei ilmastonmuutos maailmassa hidastuisi.

RKP

Ei

Elintaso on eri asia kuin elintavat. On tärkeää, että vihreä siirtymä ja ilmastotoimet toteutetaan sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla.

SDP

Ei

Osan meistä on tingittävä päästöjä lisäävistä tottumuksista. Tämän on kuitenkin tapahduttava reilusti, kaikilla ei ole mistä tinkiä.

SKP

Kyllä

Maailma ei kestä loputtomalle luonnonvarojen kulutukselle rakentuvaa kapitalismia. Järkevämmin suunniteltu yhteiskunta olisi kaikkien etu.

Sinimusta Liike

Kyllä

Elintason tulee olla sellainen, että myös tulevilla suomalaisilla sukupolvilla on mahdollisuus nauttia siitä.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Suomen luonnonsuojelu- ja ilmastotoimet ovat jo nyt maailman huipputasoa ja täysin riittäviä.

Vapauden Liitto

Ei

Taas tätä samaa vihreää horinaa. Myös 'luontokato' on vihreä huijaus.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Reilu ekologinen siirtymä ei silti tarkoita työpaikkojen katoamista tai hyvinvoinnin heikkenemistä, mikäli se toteutetaan määrätietoisesti ja epäröimättä.

Vihreat

Kyllä

Jos jokainen kuluttaisi luonnonvaroja kuin suomalainen, tarvitsisimme noin neljä maapalloa. Talouden on mahdollista maapallon kantokyvyn rajoihin.

16. Autoilun kustannukset kuluttajalle ovat jo liian kalliita.

Avoin Puolue

Kyllä

Autoilu on Suomessa liian kallista erityisesti haja-asutusalueiden asukkaille. Polttoaineidenhintojen ollessa korkeita voisi verotusta keventää.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Ympäristön näkökulmasta tarvitaan oikeudenmukainen siirtymä yksityisautoilusta kohti muita liikkumisen muotoja, kuten joukkoliikennettä, pyöräilyä ja kävelyä.

Feministinen Puolue

Ei

Etenkin kaupungeissa autoilun mahdollistaminen on suuri kuluerä kaupungille, yrityksille ja kiinteistöille. Siellä kustannuksia tulisi siirtää autoilijalle.

KD

Kyllä

Haja-asutusalueilla ja lapsiperheissä auto on lähes välttämätön. Liikkumisen kustannukset vaikeuttavat työn vastaanottamista ja heikentävät kilpailukykyä.

Kansalaisliitto

Kyllä

Julkinen liikenne ei toimi syrjäseuduilla.

Keskusta

Kyllä

Auto on monelle ainoa vaihtoehto liikkumiseen pitkien välimatkojen Suomessa. Keskusta kannattaa dieselin käyttövoimaveron poistamista.

Kokoomus

Kyllä

Oma auto on monelle välttämätön arjen asioiden hoitamisessa. Autoilun kalleus ei saa olla työssäkäynnin este. Liikenteen sähköistymistä on edistettävä.

Korjausliike

Kyllä

Auton ja polttoaineen hinnassa on kohtuuton osa veroa. Välilliset verot iskevät voimakkaimmin pienituloisiin.

Kristallipuolue

Kyllä

Kyllä. Energiayhtiöt takovat ennätysellisiä voittoja kartellien avulla joilla on poliittinen siunaus, joka ajaa kansan syviin taloudellisiin vaikeuksiin.

Liberaalipuolue

Ei

Ajoneuvon omistamisesta ja hankkimisesta tulee siirtyä liikenteen aiheuttamien kustannusten verottamiseen.

Liike Nyt

Kyllä

Suomi on pitkien etäisyyksien maa. Yksityisautoilu on monelle edellytys päästä töihin ja elää normaalia elämää. Diesel -vero on poistettava.

Perussuomalaiset

Kyllä

Ilmastopolitiikalla autoilun kustannukset on keinotekoisesti nostettu pilviin. Autoilun kustannukset kertaantuvat ruoan hinnassa ja työn kannattavuudessa.

RKP

Kyllä

Nyt ei tule luoda uusia kustannuksia, kuten esimerkiksi ruuhkamaksuja.

SDP

Ei

Kaikilla tulisi olla varaa vähäpäästöiseen liikkumiseen. SDP haluaa kompensoida nousevia kuluja reilusti vähävaraisille ja syrjäseuduilla asuville.

SKP

Ei

Energiatehokkuutta ja energiansäästöä on lisättävä tuntuvasti liikenteessä. Julkista liikennettä on kehitettävä niin, että yhä useampi voi siirtyä sen käyttöön.

Sinimusta Liike

Ei

Verotuksen pääpaino tulisi siirtää ajoneuvoista päästöihin. Autokannan uusiminen tulisi olla nykyistä halvempaa, vaikka polttoaineen hinta pysyisikin korkeana.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Suomi on pitkien välimatkojen maa ja auto on suurimmalle osalle asukkaista välttämätön kulkuväline.

Vapauden Liitto

Kyllä

Liikkumisen ei tarvitse olla veronmaksajien kuppaamismenetelmä.

Vasemmistoliitto

Ei

Polttoaineiden hintojen nousu voi aiheuttaa kohtuuttomia tilanteita maaseudulla ja pienituloisille. Tätä on kompensoitava sosiaalisin ja alueellisin perustein.

Vihreat

Ei

Liikenteessä tulee pyrkiä irti fossiilisista polttoaineista. Ihmisiä on tuettava vähäpäästöisten ajoneuvojen ja joukkoliikenteen pariin, missä mahdollista.

17. Vastuu ympäristönsuojelusta kuuluu ensisijaisesti päättäjille, ei yksilöille.

Avoin Puolue

Kyllä

Päättäjät tekevät suurimmat ympäristöön vaikuttavat valinnat, kuten energiantuotantomuodot ja teollisuuteen sekä luonnonsuojeluun liittyvät lait.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Tarvittava ekologinen jälleenrakennus vaatii laajuutensa vuoksi valtiojohtoista siirtymäpolitiikka, jossa vastuu on ensisijaisesti päättäjillä.

Feministinen Puolue

Kyllä

Päättäjät ovat vastuussa siitä, että ekokriisi on edennyt näin pitkälle. Vain valtion ja globaalin tason päätöksillä ehditään suuntaa muuttaa tarpeeksi nopeasti

KD

Kyllä

Vastuuta ei voi sysätä yksilöille, vaan politiikalla on tehtävä toimia kestävyysparantamiseksi. Päästöjä syntyy ennen muuta energiantuotannosta.

Kansalaisliitto

Kyllä

Päätäjät tekevät asiaa koskevat lait.

Keskusta

Kyllä

Suojelun isot päätökset (lainsäädäntö, rahoitus) kuuluvat päättäjille. Isot päästövähennykset on löydettävissä teollisuudesta, ei yksittäiseltä ruokalautaselta

Kokoomus

Ei

Ihmisten ja yritysten järkevälle ja vastuulliselle toiminnalle ja valinnoille luodaan puitteet ja kannusteet poliittisilla päätöksillä kuten lainsäädännöllä.

Korjausliike

Ei

Ympäristö on arvokas ja kuuluu kaikille. Päättäjien rooli on asettaa lait, jotka eivät ole liian tiukkoja mutta kannustavat hyvään suuntaan.

Kristallipuolue

Kyllä

Jokaisen ihmisen kuuluu arvostaa luontoa, sinne eivät kuulu roskat eikä tupakantumpit. Päättäjillä on oltava myös selkärankaa suojella äitimaatamme.

Liberaalipuolue

Kyllä

Ympäristönsuojelu on valtion tehtävä, ja siten päättäjien vastuulla. Valtion tulee reguloida markkinoita jotta ympäristön suojelu toteutuu.

Liike Nyt

Kyllä

Ei, jokainen voi itse valinnoillaan vaikuttaa.

Perussuomalaiset

Ei

On olemassa vain veronmaksajien rahaa, ei valtion rahaa. Päättäjillä on usein houkutus käyttää kansalaisten rahoja oman moraalisen sädekehänsä kiillottamiseen.

RKP

Kyllä

On tärkeää jatkaa työtä niin paikallisesti, kansallisesti, EU-tasolla kuin kansainvälisestikin. Tottakai myös yksilöiden teoilla on merkitystä.

SDP

Kyllä

Jokainen voi tehdä ympäristö- ja ilmastotekoja omassa elämässään, mutta vastuu valtion tavoitteiden toteutumisesta on päättäjillä.

SKP

Ei

Muutos tehdään ensisijaisesti rakenteellista ylikulutusta vähentäen, mutta myös yksittäisten ihmisten ratkaisut vaikuttavat.

Sinimusta Liike

Kyllä

Yksilö ei kykene esimerkiksi ylläpitämään hiilitulleja Suomen ulkopuolella valmistetuille tuotteille. Yhteiskunnan tulee tukea yksilön ympäristötietoisuutta.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Jokainen ihminen pystyy omilla toimillaan suojelemaan ympäristöään. Vastuu on ensisijaisesti yksilöiden.

Vapauden Liitto

Kyllä

Yksilöt ei säädä mielettömiä lakeja, vaan päättäjät sen tekevät.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Vastuu ympäristöstä ja ilmastosta on yhteinen. Julkisen vallan päätökset myös tukevat yrityksiä ja yksilöitä tekemään ilmastoviisaita ratkaisuja.

Vihreat

Kyllä

Ilmaston ja ympäristön kannalta parhaan vaihtoehdon pitäisi aina olla se edullisin. Tähän päästään politiikalla, kuten verotuksen avulla.

18. Kaikkien pitää opiskella ruotsin kieltä peruskoulussa.

Avoin Puolue

Ei

Kyse ei ole ruotsin kielen syrjimisestä vaan toisen kotimaisen kielen, oli se suomi tai ruotsi, tekemisestä vapaaehtoiseksi. Kielivalikoimaa kannattaa laajentaa

Eläinoikeuspuolue

Ei

Opetusta tulisi kehittää suuntaan, jossa englannin ohelle perusopetukseen voi valita vähemmistökielen, josta kokee olevan eniten hyötyä.

Feministinen Puolue

Kyllä

Kielten ja kulttuurien opiskelu lisää ymmärrystä ja edistää tasa-arvoa. Opetuksessa voisi tarjota ruotsin ohkeen muita kieliä.

KD

Kyllä

Suomi on virallisesti kaksikielinen maa. Ruotsin kielen taito kuuluu yleissivistykseen, ja useamman kielen taitaminen on hyvä asia.

Kansalaisliitto

Ei

Kaikki eivät tarvitse ruotsin kieltä. Pakottaminen ei ole nykypäivää.

Keskusta

Kyllä

Ruotsi on toinen kansalliskielemme. Sen asema on turvattu perustuslaissa ja tästä pitää huolehtia myös koulutuksen ja opetuksen kautta.

Kokoomus

Kyllä

Herkkyyksien oppimiselle on lapsena korkea, jolloin on syytä mahdollistaa mahdollisimman laaja kielenopiskelu jo peruskoulussa.

Korjausliike

Ei

Suomen monimuotoistuesssa ja kansainvälisen yhteistyön korostuessa ruotsin kielen etuoikeutettusta asemasta voidaan luopua.

Kristallipuolue

Ei

Ruotsin kielen opiskelu pitää muuttaa vapaaehtoiseksi, sillä vain hyvin pieni osa kansastamme sitä todellisuudessa tarvitsee.

Liberaalipuolue

Ei

Koulusta täytyy saada paremmat kielelliset valmiudet toimia EU:n alueella sekä sen ulkopuolella. Toisen kotimaisen kielen pakollisesta opetuksesta tulee luopua.

Liike Nyt

Kyllä

Suomi on kaksikielinen maa.

Perussuomalaiset

Ei

Kielivapaus antaa opiskelijoille itselleen vapauden valita, mitä kieltä lukevat suomen lisäksi.

RKP

Kyllä

Suomi ja ruotsi ovat Suomen kansalliskielet. Kielten osaaminen on aina hyödyksi. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyksien myötä ruotsin kielen taidon tarve lisääntyy

SDP

Kyllä

SDP tukee kansalliskielten osaamista. Yhteydet Pohjoismaihin tarjoavat uusia mahdollisuuksia kielitaitoisille.

SKP

Kyllä

Ruotsin kielen asema toisena kotimaisena kielenä sekä ruotsinkielisten oikeudet on turvattava.

Sinimusta Liike

Ei

Suomen ainoa virallinen kieli tulee olla suomen kieli. Ruotsia tulee kohdella ainoastaan alueellisena vähemmistökielenä.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Alueittain enemmistön kotimainen kieli pitää säilyttää, toista kotimaista ei tarvitse alueella pakolla opiskella.

Vapauden Liitto

Ei

Ruotsin kieli hyötyisi vapaaehtoisuudesta. Kieliä opetetaan edelleen viime vuosituhannen menetelmillä - niitäkin voi muuttaa.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Suomi on kaksikielinen maa. On perusteltua, että kouluissa opetetaan molempia kansalliskieliämme.

Vihreat

Kyllä

Ruotsi on Suomen toinen virallinen kieli, jonka ymmärtäminen tässä yhteiskunnassa on tärkeää.

19. Ruotsin kielen asema on säilytettävä vähintään ennallaan.

Avoin Puolue

Ei

Ruotsinkieliset palvelut on syytä säilyttää eikä ruotsin kieltä saa syrjiä, mutta toisen kotimaisen (suomi tai ruotsi) opiskelun voi tehdä vapaaehtoiseksi.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Perustuslain mukaan on julkisen vallan huolehdittava suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistys ja yhteiskunta tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Feministinen Puolue

Kyllä

Lisäksi on edistettävä kolmen saamenkielen, romanikielen ja karjalan asemaa.

KD

Kyllä

Arvostamme maamme kaksikielisyyttä ja kaksikielistä kulttuuritaustaa. Jokaisen kansalaisen on saatava kielilain turvaamat peruspalvelut suomeksi/ruotsiksi.

Kansalaisliitto

Ei

Suomessa on nykyään niin paljon eri kieliä, että kaikkia ei voida vaatia ylläpidettäväksi.

Keskusta

Kyllä

Keskusta haluaa suomen kielen ja suomenkielisen kulttuurin vahvistamisen lisäksi turvata ruotsin aseman maamme toisena kansalliskielenä.

Kokoomus

Kyllä

Jokaisen on jatkossakin voitava saada perustuslain mukaiset tarvitsemansa palvelut ja viranomaisasiointi omalla kotimaisella kielellään, suomeksi tai ruotsiksi.

Korjausliike

Ei

Ruotsin etuoikeutetusta asemasta voidaan asteittain luopua.

Kristallipuolue

Ei

Ruotsinkieli on jääne siirtomaa-ajoilta ja ilman sitä pärjää oikein hyvin. Pakko ei ole hyvä motivaattori, vaan oma tahto ja innostus.

Liberaalipuolue

Ei

Kielitaitovaatimusten pitää joustavammin ja paremmin vastata todellista tarvetta. Ruotsin kielitaitovaatimuksesta voidaan luopua osassa julkisista viroista.

Liike Nyt

Kyllä

Kaksikielisyys pitäisi nähdä rikkautena. Suomi kuuluu Pohjoismaiseen yhteisöön.

Perussuomalaiset

Ei

Perussuomalaiset kannattaa ruotsin säilymistä toisena kansalliskielenä, mutta ruotsin opiskelun velvoittavuus on poistettava kaikilla koulutusasteilla.

RKP

Kyllä

Suomessa on kaksi kansalliskieltä, suomi ja ruotsi. RKP tulee myös jatkossa olemaan puolue kaikille, jotka puolustavat kaksikielistä Suomea.

SDP

Kyllä

Suomessa on jatkossakin kaksi elävää kansalliskieltä. Tavoitteena on turvata ruotsinkielisten palvelujen saatavuus sekä vahvistaa kieliyhteisön elinvoimaa.

SKP

Ei

Ruotsin kielen opetus on säilytettävä yhtenäisenä kaikilla koulutusasteilla koko maassa. Opetuksen sisältö ja monipuolisuutta tulee kehittää.

Sinimusta Liike

Ei

Ruotsin kieli tulee muuttua alueelliseksi vähemmistökieleksi, jolla ei ole enää mitään erityisasemaa julkishallinnossa, kulttuurituotannossa tai kouluissa.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Täysin suomenkielisten alueiden kaikkien virkamiesten ei tarvitse osata ruotsia. Kuitenkin täytyy olla joku joka osaa.

Vapauden Liitto

Ei

Ruotsin kieltä inhotaan siksi, että se on pakollista ja opetusmenetelmät ovat vääriä. Kieli opitaan puhumalla.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Vaalimme ruotsin kielen asemaa toisena kansalliskielenämme osana yhteiskuntamme pohjoismaista perustaa.

Vihreat

Kyllä

Kaksikielisyys on vahvuus ja haluamme vaalia kansallista kaksikielistä perintöämme.

20. Globalisaatio on Suomelle haitaksi.

Avoin Puolue

Ei

Suomi on pieni maa joka elää viennistä, ja tavaroiden, työvoiman sekä kulttuurin liikkuvuus on elintasollemme olennaista.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Globaali yhteistyö on Suomen tulevaisuuden elinehto. Päätösten on pohjattava kestävään ja empaattiseen kohtuutalouteen ja globaalin kokonaisuhyvinvointiin.

Feministinen Puolue

Ei

Globalisaatio on mahdollisuus lisätä tietoisuutta globaaleista valtasuhteista sekä maailmasta, jota eivät määrittele rajat ja ulossulkevat muurit.

KD

Ei

Suomi on avoin talous, ja olemme hyötyneet vapaasta kaupasta mm. vientiteollisuuden kautta. Tuotantoketjuihin liittyviä haavoittuvuuksia on purettava.

Kansalaisliitto

Kyllä

Omavaraisuuden ylläpito on tärkeää. Varmuusvarastot eivät voi olla Aasiassa.

Keskusta

Ei

Globalisaatiolla on myönteisiä ja kielteisiä seurauksia. Käpertyminen ei ole Suomelle ratkaisu, vaan meidän pitää tarttua globalisaation mahdollisuuksiin.

Kokoomus

Ei

Suomi on pieni ja syrjässä oleva ja vientivetoinen maa, joka ei voi elää ilman pääsyä maailmanlaajuisille markkinoille.

Korjausliike

Ei

Se on haitaksi vain, jos jatkamme korkeiden tulonsiirtojen ja verojen mallilla ja nöyryyimme kaikkiin EU:n ehdotuksiin. Jos muutamme mallia, sitten ei.

Kristallipuolue

Kyllä

Liiallinen globalisaatio tuo tänne suuren määrän ongelmia ja turhaa vastakkainasettelua joka palvelee vain suuryritysten etua.

Liberaalipuolue

Ei

Globalisaatio on myönteinen asia Suomelle. Elintaso kasvaa tavaroiden, pääomien ja ihmisten vapaan liikkuvuuden myötä.

Liike Nyt

Ei

Suomen talous on viennistä riippuvainen. Kasvanut maailmankauppa on Suomelle eduksi. Suomen tulee olla aktiivinen jäsen kansainvälisissä järjestöissä.

Perussuomalaiset

Kyllä

Tulonsiirrot EU:n sisällä on hyvä esimerkki, mitä globalisaatio aiheuttaa Suomelle. Kielteisiä vaikutuksia myös teollisuuden pako Kiinaan ja maahanmuutto.

RKP

Ei

Suomalaiset yritykset hyötyvät maailmanlaajuisista markkinoista. On huolestuttavaa, että protektionismi on saanut lisää kannatusta eri puolella maailmaa.

SDP

Ei

Suomi tarvitsee kansainvälisyyttä ja globaalia yhteisöä. Globalisaatio ja globaalit markkinat tarvitsevat kuitenkin yhä vahvempia sääntöjä.

SKP

Kyllä

Suurpääoma käyttää globalisaatiota työväenliikkeen saavuttamien oikeuksien kaventamiseen. Siihen vastataan laajemmalla kansainvälisellä yhteistyöllä.

Sinimusta Liike

Kyllä

Haittoihin lukeutuvat juureton kulutuskulttuuri, monikulttuurisuus, pakolaisvirrat, kulkutaudit, halpatuotanto ja englannin kielen ylivalta.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Globalismi tuhoaa itsenäiset kansallisvaltiot ja kansat.

Vapauden Liitto

Kyllä

Kyllä ja ei. Tällä hetkellä esimerkiksi EU:n vaatimus Suomen metsien 30% lisäsuojelusta on selvästi haitallista. Innovaatiot sen sijaan ovat hyödyksi.

Vasemmistoliitto

Ei

Kansainvälistyminen on Suomelle hyödyksi. Hallitsematon talouden globalisaatio on silti samalla johtanut ihmisoikeusrikkomuksiin ja ruokkii ylikulutusta.

Vihreat

Ei

Suomi on ollut globalisaation hyötyjä. Samaan aikaan Suomen tulee kantaa globaali vastuunsa ja tehtävä järjestelmästä kestävä ihmisten ja ympäristön kannalta.

21. EU:sta on ollut enemmän hyötyä kuin haittaa Suomelle.

Avoin Puolue

Kyllä

EU on avannut yrityksillemme satakertaisen kotimarkkinan, ihmisille mahdollisuuden opiskella ja asua EU:n alueella ja tuonut maahamme palveluja ja kulttuuria.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Euroopan unionin mailla on yhteiset ongelmat, kuten ilmastonmuutos ja lajikato, joihin ratkaisujen löytäminen on helpompaa yhdessä kuin erikseen.

Feministinen Puolue

Kyllä

EU on mm. edistänyt vapaata liikkuvuutta sekä edistänyt kulttuurista ja koulutuksellista yhteistyötä.

KD

Kyllä

Suomi on hyötynyt monista EU-jäsenyyden puolista. Riskit ja haitat alkavat kuitenkin kasvaa, kun unionia kehitetään kohti velka- ja tulonsiirtounionia.

Kansalaisliitto

Ei

Suomi on nettomaksaja. Nykyään meillä ei ole enää varaa perustoimintoihin.

Keskusta

Kyllä

EU:lla on paljon petrattavaa, mutta se on myös onnistunut monessa asiassa, esimerkiksi rauhan ja vakauden ylläpidossa alueellaan.

Kokoomus

Kyllä

Suomi pärjää, kun olemme aktiivinen osa länttä ja Eurooppaa. Meille EU-jäsenyys on arvovalinta, taloudellinen valinta, turvallisuusvalinta ja järkivalinta.

Korjausliike

Kyllä

Länsi-integraatio on ollut turvallisuuspoliittisesti välttämätön. EU:n viimeaikainen kehitys taas on Suomelle haitallista, ja siihen pitää puuttua.

Kristallipuolue

Ei

Suomi on koko EU:n ajan ollut nettomaksaja ja alisteinen mitä hölmöimmille EU-päätöksille. EU ja euro erot on toteutettava mahdollisimman pian.

Liberaalipuolue

Kyllä

EU:lla on Suomelle tärkeä rooli vapaakaupan edistäjänä, länsimaisen liberaalin demokratian keskeisten arvojen vaalijana ja oikeusvaltioperiaatteen puolustajana.

Liike Nyt

Kyllä

Liike Nyt kannattaa alkuperäistä ajatusta Euroopan unionista vapaan kaupan ja liikkuvuuden yhteisönä. Me emme tue nykyistä liittovaltiokehitystä.

Perussuomalaiset

Ei

Taloudellisen yhteisvastuun lisääntyminen EU:ssa ja unionin idealistinen äärivihreä ilmastopoliittikka ovat Suomelle valtavia rasitteita.

RKP

Kyllä

Suomen tulee istua niissä pöydissä, joissa tärkeimmät asiat päätetään. EU:n sisämarkkinat ovat Suomen yrityksille erittäin tärkeät. EU on myös arvoyhteisö.

SDP

Kyllä

Suomi on hyötynyt EU-jäsenyydestä niin taloudellisesti kuin turvallisuuden näkökulmasta. Vapaa liikkuvuus on tärkeää niin yrityksille kuin opiskelijoille.

SKP

Ei

Euroopan unioni on kahlinnut Suomen itsenäistä päätösvaltaa. Suomen tulee irtautua EU:n epädemokraattisista perussopimuksista.

Sinimusta Liike

Ei

Suomi on nettomaksaja liittovaltiolle joka ei tunnusta valkoisten kansojen olemassaolon oikeutta, ja saa rahastaan vastineeksi värillisiä onnenonkijoita.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Käytännössä kaikki haitallinen lainsäädäntö on tullut EU:sta. Lisäksi EU on Suomelle hyvin kallis ja velkaannuttanut Suomea.

Vapauden Liitto

Ei

Norja ja Sveitsi ovat pärjänneet paremmin EU:n ulkopuolella. EU myös sitoo meitä haitalliseen Euroon.

Vasemmistoliitto

Kyllä

EU on Suomelle keskeinen viiteryhmä. Markkinavapauksien sijaan EU:n on keskityttävä ylikansallisten ongelmien ratkaisemiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Vihreat

Kyllä

Jäsenmaat ovat vahvempia yhdessä kuin erikseen. Ilman yhteistyötä ihmiskunnan kohtalonkysymyksiä, kuten ilmastokriisiä, on mahdoton ratkaista.

22. Suomeen tulisi sijoittaa pysyvä Naton tukikohta.

Avoin Puolue

Kyllä

Naton tukikohta vahvistaisi puolustustamme ja toisi Suomeen työpaikkoja. Ydinaseita ei Suomeen pidä tuoda.

Eläinoikeuspuolue

Ei

En kannata Nato jäsenyyttä, joten en myöskään kannata Naton tukikohtaa Suomeen.

Feministinen Puolue

Ei

Jos Natoon liitytään, sotilaalliset haitat on minimoitava kieltäytymällä ydinaseista ja pysyvistä tukikohdista.

KD

Kyllä

Tuemme Naton tukikohdan sijoittamista Suomeen, mikäli se nähdään maamme puolustuksen ja turvallisuuden kannalta välttämättömänä.

Kansalaisliitto

Ei

Vaarantaa Suomen turvallisuuden. Eikä vielä olla NATO:ssa.

Keskusta

Kyllä

Keskeisintä on viedä Nato-jäsenyys loppuun. Keskusta on avoin mahdolliseen Naton läsnäoloon Suomen maaperällä, mikäli se vahvistaisi maamme turvallisuutta.

Kokoomus

Kyllä

Tämä olisi toivottavaa. Juuri nyt on kuitenkin tärkeintä saada jäsenyysprosessi onnistuneesti valmiiksi ja Suomi täysimääräiseksi Nato-maaksi.

Korjausliike

Kyllä

Kyllä, koska haluamme olla aktiivinen Nato-jäsen ja samalla vahvistaa puolustustamme.

Kristallipuolue

Ei

Ei ikinä! Suomen paras turva on liittoutumattomuus ja hyvät välit sekä itään ja länteen. Suomen rooli on olla sillanrakentaja.

Liberaalipuolue

Kyllä

Syvä yhteistyö Naton kanssa edistää Suomen integroitumista länsimaisten liberaalien demokratioiden kanssa, ja tuo tärkeää turvaa Venäjän aggressiivisuudelta.

Liike Nyt

Kyllä

Tukikohta tuo turvallisuutta ja vahvistaa Suomen asemaa Naton jäsenenä.

Perussuomalaiset

Ei

Kysymys on ennenaikainen.

RKP

Kyllä

Tämä on hyvin epätodennäköistä, mutta asiaa ei tule sulkea pois. Keskeistä on nyt saada Nato-jäsenyysprosessi loppuun.

SDP

Kyllä

SDP ei sulje pois mahdollisuutta sille, että Suomeen sijoitettaisiin Naton esikunta tai tukikohtia. Ensin tulisi kuitenkin käydä Nato-prosessi loppuun.

SKP

Ei

Mikäli Natoon liitytään, on ehdottomasti rajattava pois mahdollisuus tuoda Suomeen ydinaseita, Naton tai USA:n tukikohtia ja joukkoja.

Sinimusta Liike

Ei

Suomen maaperää tulee nyt ja tulevaisuudessa puolustaa ainoastaan Suomen omat puolustusvoimat, eikä amerikkalaisen imperialismin etäpesäkkeet.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Suomen ei tule koskaan liittyä Natoon. Eikä Suomeen saa koskaan tulla toisen valtion tai sotilasliittouman sotilastukikohtaa.

Vapauden Liitto

Ei

Tämä olisi ehkä vaarallisinta mitä voitaisiin tehdä, koska Venäjä katsoisi sen provokaatioksi. Suomi ei tarvitse Natoa mihinkään.

Vasemmistoliitto

Ei

Suomen Nato-jäsenyyden pitää olla puolustuksellinen. Emme tahdo maaperällemme muiden maiden sotilastukikohtia, pysyviä joukkoja emmekä ydinaseita.

Vihreat

Ei

Tässä vaiheessa on tärkeintä saada Suomi Naton jäseneksi. Kysymykset Naton tukikohdista ovat ajankohtaisia vasta kun jäsenyys toteutuu.

23. Monikulttuurisuus on eduksi Suomen tulevaisuudelle.

Avoin Puolue

Kyllä

Tarvitsemme lisää työvoimaa erityisesti sote- ja IT-aloille. Eri kulttuurit auttavat vientityössä. Vakaviin rikoksiin syyllistyvät muuttajat on syytä karkoittaa

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Kulttuurinen monimuotoisuus tekee Suomesta rikkaamman. Maahanmuuton esteitä tulee purkaa sillä ihmisten vapaa liikkuvuus on yksi keskeisiä ihmisoikeuksista.

Feministinen Puolue

Kyllä

Kulttuurisesti yhtenäinen valtio tarkoittaa usein sortoa ja vähemmistöjen sulauttamista osaksi valtaväestöä. Monikulttuurisuus antaa vapauden omaan kulttuuriin.

KD

Kyllä

Monikulttuurisuus ei ole ongelma, kun noudatetaan maan lakeja ja sitoudutaan kunnioittamaan kaikkien ihmisarvoa ja demokratiaa.

Kansalaisliitto

Ei

Työperäinen maahanmuutto tarveharkinnalla on ihan hyväksyttävää. Monikulttuurisuus ei saa syrjäyttää omaa kulttuuriamme.

Keskusta

Kyllä

Monikulttuurisuudesta on Suomelle hyötyä. Jokaisen Suomeen tulijan on kuitenkin noudatettava maamme lakeja ja sopeuduttava kulttuuriimme.

Kokoomus

Kyllä

Suomeen on voitava helposti tulla tekemään työtä, yrittämään ja opiskelemaan. Ongelmia seuraa, jos samalla ei pidetä kiinni keskeisistä yhteiskunnan säännöistä.

Korjausliike

Ei

Vain, jos kykenemme luomaan yritteliään maan. Ei, jos jatkamme globaalina sosiaali toimistona. Meidän pitää tehdä tavoitteellisempaa maahanmuuttopolitiikkaa.

Kristallipuolue

Ei

Liika on liikaa. Kun monikulttuurisuuden haitat ylittävät sen hyödyt, niin on rakkautta kaikkia kohtaan laittaa tiukemmat rajat.

Liberaalipuolue

Kyllä

Yhteiskunnassa, jossa erilaiset kulttuurit elävät keskenään sovussa, toteutuvat vapauden arvot.

Liike Nyt

Kyllä

Liike Nyt haluaa lisää työperäistä maahanmuuttoa. Tulijoiden pitää haluta ja pystyä sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja tekemään töitä.

Perussuomalaiset

Ei

Monikulttuurisuus kiihdyttää yhteiskunnan segregoitumista, vähentää maassa asuvien ihmisten yhteenkuuluvuuden tunnetta ja lisää yleistä turvattomuutta.

RKP

Kyllä

Haluamme avoimen ja monikulttuurisen yhteiskunnan, jossa kaikkia kunnioitetaan. Suomen etu ei ole käpertyä itseensä.

SDP

Kyllä

Toisten ymmärtäminen ja erilaisuuden kunnioittaminen ovat SDP:n aatteen ytimessä. Suomi on avoin yhteiskunta, jolla on kyky nähdä moninaisuus voimavarana.

SKP

Kyllä

Kulttuurit elävät vuorovaikutuksesta toistensa kanssa. Niistä mikään ei voi olla olematta monikulttuurinen. Suomi ei ole tästä poikkeus.

Sinimusta Liike

Ei

Monikulttuurisuus tarkoittaa kehitystä, jossa suomalainen yhteiskunta yrittää epätoivoisesti keksiä ratkaisuja värillisten kansojen aiheuttamiin ongelmiin.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Monikulttuurisuus ei ole toimi eikä ole toiminut ongelmitta yhdessäkään maassa. Koskaan.

Vapauden Liitto

Ei

Kyllä ja ei, riippuu asiasta. Jos kaikki ovat 'monikulttuurisia', niin on vain yksi kulttuuri. Kulttuureissa on kiinnostavaa juuri se, että ne ovat erilaisia.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Monikulttuurisuus ja kansainvälistyminen ovat tosiasioita. Suomen vientivetoinen talous kaipaavat kansainvälistä osaamista sekä kansainvälisiä osaajia.

Vihreat

Kyllä

Suomi on aina ollut monikulttuurinen. Monikulttuurisuuden ansiosta jokainen voi rakentaa omaa identiteettiään ja oppia kunnioittamaan erilaisuutta.

24. Suomen pitää vähentää taloudellista riippuvuutta Kiinasta.

Avoin Puolue

Kyllä

Kiina on diktatuuri joka polkee ihmisoikeuksia maassaan ja toimii häikäilemättömästi ulkomailla.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Riippuvaisuus ei ole koskaan hyvästä. Myös Uiguurien sotton vuoksi Suomen tulisi suhtautua kriittisemmin Kiinaan.

Feministinen Puolue

Kyllä

Suomen ei tule käydä kauppaa ihmisoikeuksia polkevien maiden kanssa, ja kansainvälisiltä kauppasopimuksilta tulee edellyttää tasa-arvoon liittyviä tavoitteita.

KD

Kyllä

Eurooppa on liian riippuvainen tuonnista. Kiina tulee tulevaisuudessakin olemaan meille tärkeä kauppakumppani, mutta sinisilmäinen ei pidä olla.

Kansalaisliitto

Kyllä

Niiltä osin, kun voimme tuottaa asiat omavaraisesti.

Keskusta

Kyllä

Viime vuodet ovat osoittaneet, että suomalaisen ja eurooppalaisen tuotannon on oltava entistä riippumattomampaa muusta maailmasta.

Kokoomus

Kyllä

Venäjä on opettanut, että riippuvuus ei-demokraattisista maista voi muodostua turvallisuusongelmaksi. On oltava valppaana, ettei sama toistu Kiinan kanssa.

Korjausliike

Kyllä

Kiina ja kaikki suurvallat käyttävät taloudellista valtaa myös poliittisesti. On hyvä tehdä kauppaa mutta välttää riippuvuutta.

Kristallipuolue

Kyllä

Suomen pitää tukea ja suojella oman maan tuotantoa, varsinkin ruoan tuotannon omavaraisuutta.

Liberaalipuolue

Kyllä

Autoritääriset valtiot muodostavat perustavanlaatuisen uhan länsimaisille liberaaleille demokratioille.

Liike Nyt

Kyllä

Suomen pitää välttää samanlaista riippuvuussuhdetta Kiinan kanssa, mikä oli rakennettu Venäjän kanssa.

Perussuomalaiset

Kyllä

Strategisesti kriittisiä toimialoja on suojeltava kiinalaiselta vaikutukselta ja suomalaisten yritysten on syytä pyrkiä siirtämään arvoketjujaan pois Kiinasta.

RKP

Kyllä

Emme saa olla liian riippuvaisia mistään yksittäisestä maasta. Moni Euroopan maa on nyt sodan myötä huomannut olleensa liian riippuvainen Venäjästä.

SDP

Kyllä

SDP katsoo, että EU:n omavaraisuutta on vahvistettava ja riippuvuutta Kiinasta ja muista autoritäärisistä valtioista on vähennettävä.

SKP

Kyllä

Kiinan rooli maailman taloudessa on kuitenkin jo niin merkittävä, että sen kanssa on tultava toimeen. Tässä diplomatiolla ja vuoropuhelulla on suurin rooli.

Sinimusta Liike

Kyllä

Kiina on häikäilemätön ja arvaamaton suurvalta, joka pyrkii aggressiivisesti levittämään vaikutusvaltaansa myös länsimaissa.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Mitä enemmän tuotantoa on Suomessa, sen parempi suomalaisille, ja Suomen työllisyydelle ja huoltovarmuudelle.

Vapauden Liitto

Kyllä

Ei Suomen taloudellinen riippuvuus Kiinasta ole niin suurta, ettei sitä voisi korvata.

Vasemmistoliitto

Kyllä

On selvää, että riippuvuus autoritaarisista valtioista ei ole Suomelle eduksi. On tärkeää, että EU on jatkossa entistä omavaraisempi myös teknologian saralla.

Vihreat

Kyllä

Kiina on muuttunut yhä autoritaarisemmaksi, eikä kunnioita ihmisoikeuksia. Länsimaiden on yhdessä lisättävä kriittisten resurssien tuotantoa omalla maaperällä.

25. Maahanmuuttajien määrän kasvu on lisännyt turvattomuutta Suomessa.

Avoin Puolue

Ei

Jotkin maahanmuuttajanuoret ovat muodostaneet rikollisia jengejä, mutta toisaalta maassamme on paljon enemmän hyvin käyttäytyviä, ystävällisiä maahanmuuttajia.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Maahanmuutto ei lisää turvattomuutta. Eriarvoisuuden kasvu sen sijaan heikentää yhteiskunta rauhaa ja turvallisuutta.

Feministinen Puolue

Ei

Yhteiskunnassamme on rakenteellista rasismia, joka estää toimintamahdollisuuksia ihonvärin, etnisyyden tai alkuperän vuoksi.

KD

Kyllä

Maahanmuuttopolitiikkaamme ei ole ollut kaikin puolin onnistunutta ja siksi sitä on arvioitava kriittisesti. Katujengeissä maahanmuuttajien osuus on huomattava.

Kansalaisliitto

Kyllä

Poliisien lausunnot medioissa.

Keskusta

Kyllä

Ulkomaalaisten ja ulkomaalaistaustaisten rikokset korostuvat tilastoissa suhteessa valtaväestöön. Heitä ei saa kuitenkaan yhtenä ryhmänä leimata rikollisiksi.

Kokoomus

Kyllä

Valitettavasti kotoutumisen ongelmat ovat Suomessakin nousseet pintaan. Ne on kohdattava rehellisesti ja ongelmiin puututtava tehokkailla keinoilla.

Korjausliike

Kyllä

Kadut ja koulut eivät ole yhtä turvallisia kuin ennen. Tämä on ongelma joka tunnustettava ja ryhdyttävä toimiin.

Kristallipuolue

Kyllä

Sen voi huomata todeksi monista rikollisuustilastoista, eikä tämän sanominen ole rasismia.

Liberaalipuolue

Ei

Valtaosa maahanmuutosta on Suomen kannalta positiivista ja ongelmaton. Kulttuurien yhteentörmäys aiheuttaa kuitenkin myös konflikteja, joita ei saa vähätellä.

Liike Nyt

Kyllä

Maahanmuuttajat ovat yliedustettuina rikostilastoissa. Tietyt maahanmuuttajaryhmät eivät ole sopeutuneet suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perussuomalaiset

Kyllä

Katujen, koulujen ja muiden yleisten paikkojen turvattomuus on lisääntynyt sitä mukaa, kun maahanmuuttajaväestön määrä on kasvanut.

RKP

Ei

Suomi on edelleen maailman turvallisimpia maita kansainvälisissä vertailuissa. On tärkeä panostaa toimivaan kotouttamiseen.

SDP

Ei

Meidän tulee panostaa entistä paremmin maahanmuuttajien kotoutumiseen, kielen oppimiseen ja työllistymiseen, jotta jokainen löytää paikkansa yhteiskunnassa.

SKP

Ei

Turvattomuuteen johtaa yhteiskunnan turvaverkon rapistuminen, ympäristön tuhoutuminen ja epävarmuuden lisääntyminen. Maahanmuuttajat eivät ole ongelmien syy.

Sinimusta Liike

Kyllä

Maahanmuuttajat ovat räikeästi yliedustettuina väkivalta- ja seksuaalirikoksissa, joiden uhreista reipas enemmistö on valkoisia suomalaisia.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Tietyistä kulttuureista tulleet maahanmuuttajat ovat lisänneet paljon turvattomuutta Suomessa.

Vapauden Liitto

Kyllä

Tämä lienee selvää rikostilastoja katsomalla. Suomesta ei tarvitse tulla toista Ruotsia, jossa maahanmuuttajajengit ammuskelevat päivittäin.

Vasemmistoliitto

Ei

Suomi on tutkitusti maailman turvallisin maa. Maahanmuutto Suomeen ei ole nostanut rikollisuutta. Kaikkien hyvinvoinnista huolehtiminen edistää turvallisuutta.

Vihreat

Ei

Avain onnistuneeseen maahanmuuttoon on kotoutuminen ja kielen oppiminen. Tarvitsemme toimivia palveluita kielikoulutukseen ja yhteiskuntaan osallistumiseen.

26. Suomi käyttää liikaa rahaa turvapaikanhakijoihin ja pakolaisiin.

Avoin Puolue

Ei

Olemme varakas valtio, ja voimme auttaa hädässä olevia kuten nykyisin teemme. Mutta maahanmuuttajien työllistymisen pitää olla helpompaa.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Meidän tulee parantaa turvapaikanhakijan oikeusturvaa hakemuksen käsittelyprosessin aikana, helpottaa perheenyhdistämistä sekä nostaa pakolaiskiintiötä.

Feministinen Puolue

Ei

Suomi ei käytä tarpeeksi rahaa näihin, sillä yhteiskunnan tehtävä antaa ihmiselle toimintamahdollisuudet osallistua yhteiskuntaan ei toteudu tarpeeksi hyvin.

KD

Ei

Kannatamme kiintiöpakolaisjärjestelmän hyödyntämistä ensisijaisena turvan tarjoamisen keinona. Turvapaikkapolitiikka vaatii uudistamista kansainvälisesti.

Kansalaisliitto

Kyllä

Suomen valtion velan korkomenot ensi vuonna yli miljardin.

Keskusta

Ei

Suomen tulee auttaa maailman hädänalaisimpia, kuten ukrainalaisia. Painopistettä on siirrettävä turvapaikanhausta kohti kiintiöpakolaisuutta.

Kokoomus

Kyllä

Kansainvälisen suojelun painopisteen on oltava kiintiöpakolaisjärjestelmässä. Näin voidaan varmistaa, että apu menee eniten tarvitseville.

Korjausliike

Kyllä

Maahanmuuttoa ja sen kustannuksia on rajoitettava samalla kun osaamisperäistä lisättävä Korjausliikkeen Tavoitteellisen maahanmuuttomallin mukaisesti.

Kristallipuolue

Kyllä

Maahanmuuton juuriongelmat on syytä ratkaista, sillä varsinainen maahanmuutto auttaa vain pientä osaa hätää kärsivistä.

Liberaalipuolue

Kyllä

Byrokraattisia työllistymisen esteitä tulee purkaa, ja mahdollistaa tulijoille itsensä elättäminen omalla työllä. Tämä tuo myös muulle yhteiskunnalle säästöjä.

Liike Nyt

Kyllä

Turvapaikanhakuun tarvitaan tiukemmat säännöt. Nyt järjestelmä on liian haavoittuvainen hyväksikäytölle ja se maksaa Suomelle paljon.

Perussuomalaiset

Kyllä

Menot pitää laittaa tärkeysjärjestykseen. Turvapaikanhakijoihin ja pakolaisiin laitettavat miljardit ratkaisisivat esimerkiksi vanhustenhuollon ongelmat.

RKP

Ei

Meidän tulee Suomessa kantaa kansainvälinen, humanitäärinen vastuumme, kuten olemme esimerkiksi nyt tehneet Ukrainassa käytävän sodan myötä.

SDP

Ei

Henkensä ja turvallisuutensa vuoksi pakenevalla on oikeus hakea turvapaikkaa. Suomi noudattaa kansainvälisiä sitoumuksiaan ja velvoitteitaan.

SKP

Ei

Maahanmuuttajat eivät ole luoneet yhteiskuntamme ongelmia, oikeat syylliset löytyvät päättäjistä, yhtiövallasta ja muista vallanpitäjistä.

Sinimusta Liike

Kyllä

Jokainen vierasmaalaiseen onnenonkijaan sijoitettu euro on pois suomalaisten hyvinvoinnista.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Turvapaikanhakijoille ja pakolaisille pitäisi turvata vain välttämätön toimeentulo ja terveydenhuolto määräajaksi. Uusintahakemukset on kiellettävä.

Vapauden Liitto

Kyllä

Pauli Vahteran laskelmien mukaan kustannus on noin 3,2 miljardia euroa vuosittain.

Vasemmistoliitto

Ei

Suomella on mahdollisuus ja velvollisuus auttaa hädänalaisia. Tahdomme tukea vaarassa olevia ihmisoikeuspuolustajia ja kehittää turvallisia väyliä Suomeen.

Vihreat

Ei

Suomi on osoittanut vahvaa solidaarisuutta ukrainalaisille. Se on oikein. Meillä on varaa korottaa pakolaiskiintiötä ja vastata muutenkin pakolaisten hätään

27. Suomesta on tehtävä houkuttelevampi paikka ulkomaisille työntekijöille.

Avoin Puolue

Kyllä

Viranomaisasioinnin englanniksi pitäisi olla helpompaa, ja englannista voitaisiin tehdä kolmas virallinen kieli. Muuten Suomi on jo varsin houkutteleva.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Ihmisiä ei pidä eritellä sen mukaan millä tarkoituksella he maahan tulevat. Maahanmuuton esteitä tulee purkaa, ihmisten vapaa liikkuvuus on tärkeä perusoikeus.

Feministinen Puolue

Kyllä

Suomessa täytyy puuttua rakenteelliseen rasismiin sekä kotouttaa ulkomaalaiset työntekijät ja heidän perheensä, jotta Suomi olisi aidosti houkutteleva.

KD

Kyllä

Osaavan työvoiman puute on jo nyt merkittävin suomalaisyritysten kasvua rajoittava tekijä ja avainhenkilöiden puute voi uhata olemassa olevia työpaikkoja.

Kansalaisliitto

Ei

Ulkomailta tulevat pysyvät ja pätevät työntekijät tulevat tänne oma-aloitteisesti.

Keskusta

Kyllä

Ikääntyvä ja työvoimapulasta kärsivä Suomi tarvitsee eri alojen osaajia.

Kokoomus

Kyllä

Työikäisten määrän vähentyessä tarvitsemme ahkeria, työhön valmiita osaajia myös ulkomailta. Tämä koskee niin yksityistä kuin julkista sektoria.

Korjausliike

Kyllä

Osaamis- ja työperäistä maahanmuuttoa on lisättävä Korjausliikkeen tavoitteellisen maahanmuuttomallin mukaisesti.

Kristallipuolue

Ei

Suomi on jo, tai siis vielä, hyvä paikka tehdä työtä. Monilla aloilla ulkomainen työvoima on ajanut kantaväestöä työttömäksi sankoin joukoin.

Liberaalipuolue

Kyllä

Suomesta tulee tehdä maa, jonne on helppo tulla tekemään töitä, ja jossa työntekijälle jää paljon nykyistä suurempi osa oman työnsä palkkiosta.

Liike Nyt

Kyllä

Ulkomaisia opiskelijoita tulisi saada jäämään Suomeen ja vetovoimatekijöitä osaavalla ulkomaiselle työvoimalle tarvitaan lisää.

Perussuomalaiset

Ei

Suomesta on tehtävä houkuttelevampi maa työnteolle yleensä. Aidot ulkomaiset huippuosaajat tulevat Suomeen, jos täällä on yleisesti hoidettu asiat hyvin.

RKP

Kyllä

Suomi tarvitsee ulkomaisia osaajia, tämä on kohtalonkysymys. Todella monet yritykset ja alat kärsivät työvoimapulasta. Saatavuusharkinta on poistettava.

SDP

Kyllä

Meillä on vakava työvoimapula, jota ei voida ratkaista ilman työperäisen maahanmuuton lisäämistä. Kaikkien työntekijöiden oikeudet on turvattava valvonnalla.

SKP

Kyllä

Kaikille on turvattava samat oikeudet kansalaisuuteen, sukupuoleen, ikään ja syntyperään katsomatta. Nyt tässä on vielä tekemistä.

Sinimusta Liike

Ei

Suomesta tulee päinvastoin tehdä vähemmän houkutteleva vaihtoehto ulkomaalaisille tulijoille. Meidän täytyy tehdä selväksi, ettemme kaipaa heidän läsnäoloaan.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Tarveharkinta on säilytettävä ja turvattava ensisijaisesti suomalaisten työllistyminen. Houkuttelevuutta ei ole tarve lisätä mitenkään.

Vapauden Liitto

Ei

Luonnolliset tekijät (säätä lukuun ottamatta) riittävät.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Työn perässä Suomeen muuttavien perheen yhdistämisen esteitä on purettava. Työperäiset oleskeluluvat on käsiteltävä kuukauden sisällä hakemuksen jättämisestä.

Vihreat

Kyllä

Maassamme vallitsee työvoimapula ja väestö vanhenee, joten tarvitsemme tänne uusia osaajia. Vain vastaanottava yhteiskunta on uusille tulijoille houkutteleva.

28. Suomalaisten päättäjien pitäisi tehdä enemmän rasismia kitkemiseksi yhteiskunnasta.

Avoin Puolue

Kyllä

Suomalaiset ovat varsin ujoja ja eristyneitä, mikä voi lisätä vihaa erilaisia kohtaan. Päättäjät voivat helpottaa ihmisten kohtaamista ja yhteisöllisyyttä.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Suomessa on paljon rasismia. Antirasistiset periaatteet tulisi olla käytössä yhteiskunnan jokaisessa osassa.

Feministinen Puolue

Kyllä

Rakenteellista rasismia vähennetään mm. puuttamalla herkemmin etniseen profilointiin ja edistämällä anonyymia työnhakua.

KD

Kyllä

Kaikkeen rasismiin on puututtava ja oltava nollatoleranssi.

Kansalaisliitto

Ei

Rasismikorttia käytetään muutenkin liikaa väärissä yhteyksissä.

Keskusta

Kyllä

Vastuu rasismia kitkemisestä on kaikkien ? ei vain päättäjien. Rasismi, muu syrjintä ja vihapuhe eivät kuulu suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kokoomus

Kyllä

Ihmisten eriarvoinen kohtelu syntyperänsä perusteella on yksinkertaisesti väärin. Jokainen on kohdattava yksilönä ja arvioitava omien tekojensa mukaan.

Korjausliike

Ei

Rasismien vähentämiseen voi vaikuttaa jokainen itse.

Kristallipuolue

Kyllä

Suomi on tehnyt jo paljon, mutta mitä ihmettä oli viime vuosien maski- ja piikkirasismi, jossa ihmisoikeudet heitettiin romukoppaan?

Liberaalipuolue

Kyllä

Rasismia kitketään parhaiten työmarkkinoita ja sosiaaliturvaa uudistamalla. Sananvapautta ei tule kaventaa.

Liike Nyt

Kyllä

Päättäjien pitäisi ymmärtää paremmin vastuunsa sanomisissaan.

Perussuomalaiset

Ei

Suomalaisten päättäjien pitäisi puuttua ongelmien juurisyihin, ei niiden seurauksiin. Suomalaiset ovat keskimäärin hyvin suvaitsevaisia ja avarakatseisia.

RKP

Kyllä

Liian moni kokee rasismia omassa arjessaan. Meidän täytyy tietoisesti toimia rasismia vastaan aktiivisilla teoilla. Päättäjien tulisi näyttää esimerkkiä tässä.

SDP

Kyllä

Suomen tulee olla turvallinen paikka jokaiselle. Syrjintä, kiusaaminen ja rasismi on kitkettävä yhteiskunnastamme pois.

SKP

Kyllä

Rasismien ja äärioikeiston nousuun on reagoitava ja otettava ne todellisina ongelmina. Vihapuheen ja rasismien normalisointi poliittisessa on lopetettava.

Sinimusta Liike

Ei

Rasismi on luonnollinen reaktio, joka johtuu pakotetusta rinnakkaiselosta täysin vieraiden kansojen kanssa. Ongelma poistuu, kun vieraat palautetaan kotiinsa.

Suomen Kansa Ensin

Ei

Suomessa rasismi ei ole ongelma.

Vapauden Liitto

Ei

Tätä woke-hömppää on kuultu jo ihan liikaa.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Rasismi on Suomessa sitkeä ja laajamittainen ongelma, jonka kitkemiseksi on toimittava määrätietoisesti yhteiskunnan kaikilla tasoilla.

Vihreat

Kyllä

Rasismia ylläpitäviä rakenteita ja asenteita on purettava aktiivisesti. Erityisesti päättäjillä on vastuu siitä, että kukaan ei kohtaa arjessaan rasismia.

29. Kansanäänestyksiä on lisättävä, jotta kansalaisten suora osallistuminen päätöksentekoon kasvaa.

Avoin Puolue

Kyllä

Kannatamme hybrididemokratiaa: Jokaisella edustajalla on äänestäjien antama äänimäärä, äänen voi siirtää toiselle edustajalle tai äänestää suoraan eduskunnassa.

Eläinoikeuspuolue

Kyllä

Kaikki demokratiaa lisäävät suunnat ovat kannatettavia. Kansanäänestysten lisäksi eri lähidemokratian muotoja, kuten kansalaisraateja, tulisi lisätä.

Feministinen Puolue

Kyllä

Kansanäänestyksissä kuitenkin media pääsee käyttämään kohtuutonta valtaa. Niiden lisäksi tarvitaan ruohonjuuritason keskustelevaa demokratiaa.

KD

Ei

Suomessa on edustuksellinen demokratia. Myös suomalaista demokratiaa on kehitettävä ja osallisuutta edistettävä. Kansanäänestyksillä on edelleen sijansa.

Kansalaisliitto

Kyllä

Puoluediktatuurista tulisi päästä irti. Kansan tulisi päättää omista asioistaan.

Keskusta

Kyllä

Kunnalliset ja alueelliset kansanäänestykset on yksi hyvä keino osallistaa kansalaisia. Valtiollisia kansanäänestyksiä tulee käyttää erittäin harkiten.

Kokoomus

Kyllä

Selkeissä kyllä-ei-kysymyksissä riittävän merkittävistä asioista kansanäänestyksillä voi olla paikkansa.

Korjausliike

Kyllä

Kannatamme suoran demokratian lisäämistä ja ihmisten vaikutusvallan vahvistamista.

Kristallipuolue

Kyllä

Kyllä. Ehdotamme edustuksellisen kansanäänestyksen (EKA-malli) ottamista nykyisen päätöksenteon rinnalle viimeistään ensi vuoden aikana.

Liberaalipuolue

Ei

Kansanäänestykset ovat raskas ja kallis keino lisätä osallistumista. Käytössä oleva kansalaisaloitemalli on parempi tapa taata suora vaikuttamismahdollisuus.

Liike Nyt

Ei

Kansalaisia pitää kuunnella enemmän ja vuorovaikutusta kansalaisten ja päättäjien välillä pitää lisätä. Liike Nytin Nettiparlamentti on esimerkki tästä.

Perussuomalaiset

Kyllä

Suomi on Euroopassa kansanäänestysten kehitysmaa. Täällä vanhat puolueet pelkäävät kansalaisten osallistamista aidosti päätöksentekoon.

RKP

Ei

Kansanäänestykset täydentävät edustuksellista demokratiaa ja Suomessa on jo nyt hyvä kansanäänestykset mahdollistava lainsäädäntö.

SDP

Ei

Uusien äänestysten sijaan SDP kannattaa esimerkiksi kunta-, alue- ja valtiontason keskustelualoitteen luomista ja kansalaisaloitteen käytön laajentamista.

SKP

Kyllä

Uusia demokratian muotoja, kuten suoraa kansanäänestystä, työpaikkademokratiaa, osallistuvaa budjetointia ja lähidemokratiaa on lisättävä.

Sinimusta Liike

Ei

Kansanäänestysten tulokset ovat vaarallisen alttiita median ja muiden tahojen manipuloinneille.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

SKE ajaa sitovia kansanäänestyksiä eli suoraa demokratiaa Suomeen.

Vapauden Liitto

Kyllä

Kansanäänestysten lisäämisen voisi aloittaa esimerkiksi antamalla kansan sanoa mielipiteensä Natosta. Tämä voitaisiin tehdä seuraavien kuntavaalien yhteydessä.

Vasemmistoliitto

Kyllä

Demokratiaa on laajennettava. Tuemme kansanäänestysten kaltaisten suoran demokratian työkalujen kehittämistä edustuksellisen demokratian rinnalle.

Vihreat

Kyllä

Kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksia pitää lisätä kaikilla politiikan tasoilla. Tähän on hyvä etsiä myös uusia keinoja, kuten osallistuvaa budjetointia.

30. Poliitikassa tarvitaan vahvoja johtajia, jotka panevat asiat kuntoon ilman kompromisseja.

Avoin Puolue

Ei

Emme tarvitse Suomeen putinia emmekä edes uutta Kekkonista. Tarvitsemme poliittisia johtajia joilla on näkemystä ja tahtoa tehdä todellisia uudistuksia maassamme.

Eläinoikeuspuolue

Ei

Tarvitsemme demokratian alan kasvattamista, emme liikettä kohti harvoin valtaa ja autoritäärisyyttä.

Feministinen Puolue

Ei

Yhteiskunta tarvitsee lisää demokratiatyökaluja aidon osallisuuden varmistamiseksi. Päätöksenteon kuuluu kulkea alhaalta ylös.

KD

Ei

Suomi on edustuksellinen demokratia ja tästä pidämme kiinni. Vahvuutta on myös arvostaa, kuunnella toisia ja osata rakentaa ratkaisuja tuottavia kompromisseja.

Kansalaisliitto

Ei

Politiikassa tarvitaan aina kompromisseja.

Keskusta

Ei

Vahva johtajuus on hyvä, mutta se ei ole yhden ihmisen ylivaltaa. Kansanvallassa politiikkaan kuuluu erilaiset näkemykset ja niiden yhteensovittaminen.

Kokoomus

Kyllä

Politiikassa tarvitaan eri ihmisryhmiä yhdistämään kykeneviä johtajia, jotka ovat valmiita rakentamaan yhteistyötä Suomen suurten haasteiden voittamiseksi.

Korjausliike

Kyllä

Jos osaaminen on vahvuutta - sitten kyllä. Nyt mm. iso osa ministereistä on täysin amatöörejä alallaan. Politiikassa tarvitaankin nykyistä enemmän osaamista.

Kristallipuolue

Ei

Kyllä ja ei. Politiikassa tarvitaan henkisesti vahvoja sydämestään käsin toimivia kaukokatseisia ihmisiä, jotka inspiroivat toiminnallaan yhteiseen tekemiseen.

Liberaalipuolue

Ei

Kompromissit eivät ole heikkoutta. Demokratiaan kuuluu kaikkien kuuleminen päätöksenteossa. Vapaassa tasavallassa ei kaivata autoritaarisia pikkudiktaattoreita.

Liike Nyt

Ei

Politiikassa tarvitaan johtajia, jotka pystyvät yhteistyöhön yli puoluerajojen ja tekemään päätöksiä yhdessä muiden kanssa.

Perussuomalaiset

Ei

Uskomme alhaalta ylöspäin tulevaan periaatteeseen, emme ylhäältä alaspäin tulevaa saneluun.

RKP

Ei

Tärkeät päätökset syntyvät eri mielipiteitä yhteen sovittamalla. Keskeistä on kyky tehdä kompromisseja ilman, että kuitenkaan luopuu omista arvoistaan.

SDP

Ei

Politiikassa tarvitaan yhteistyökykyä ja taitoa neuvotella vaikeistakin asioista. Demokratiaan sopii huonosti ehdottomuus ja jyrääminen.

SKP

Ei

Tarvitaan päinvastoin päätösvallan hajauttamista ja yhteiskunnan demokratisoimista.

Sinimusta Liike

Kyllä

Kompromissin ei tule tarkoittaa sitä, että omien tavoitteiden kärjet tylsytetään hallituskiimassa. Mieluummin karsitaan kärkien määrää kuin niiden terävyyttä.

Suomen Kansa Ensin

Kyllä

Suomi tarvitsee vahvoja johtajia jotka ajavat vain oman kansan etua ilman ulkomaista ohjailua.

Vapauden Liitto

Ei

Riippuu siitä, onko johtaja hyvä. Sanna Marin on ollut vahva johtaja valtamedian ja globaalien eliitin avulla. Ja mihin se on johtanut? Katastrofiin.

Vasemmistoliitto

Ei

Monissa maissa on kavennettu demokratiaa ja luisuttu kohti autoritarismia sekä diktatuuria. Kansainvaltaista järjestelmäämme on puolustettava ja kehitettävä.

Vihreat

Ei

Hyvä johtaja välittää ja kuuntelee. Demokratiassa johtajan kyky tehdä kompromisseja on tärkeää.